БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

5-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 146 (1150)
25 ИЮЛЬ ЖУМА 1958 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

БУГУНГИ СОНДА:

Кремлда Совет-Австрия музокаралари (1-бет).
КПСС делегацияси Токиога келди (1-бет).
Қардош Озарбайжон ва Тожикистон пахтакорларининг маслаҳати асосида ғўза парваришидаги камчиликларни тезда тугатайлик! Т. Жалолов, М. Қодиров, Қ. Ашурова, Ж. Халипаев, Б. Халилов. — Биз нималарни ўргандик ва қандай камчиликларни кўрдик (1-бет).
Биз ўз овозимизни жаҳондаги тинчликсевар халқларнинг қудратли овозига қўшамиз! М. Абдураимов. — Мирзачўлликлар Ливандан қўлингни торт, демоқдалар (2-бет).
СССР халқ хўжалигини 1958 йилда ривожлантириш давлат планининг биринчи ярим йилда бажарилиш якунлари тўғрисида (2-бет)
В.Ресслер. — Қурилиш ишлари технологиясини яхшилайлик (2-бет).
РЕПОРТАЖ. **Ш. Кузанбоев.** — Хумсондаги пионер лагерида (3-бет).
ТАНҚИД ВА БИБЛИОГРАФИЯ: **Ёнгин Мирза.** — Дадил қадам (3-бет).
ЖАМОАТ ЧОРВАЧИЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИБ, УНИНГ МАҲСУЛДОРЛИГИНИ ЯНАДА ОШИРАМИЗ: **Н. Йўлдошев.** — Моҳир чўпон (3-бет).
Яқин ва Ўрта Шарқда осойишталик ўрнатилсин! (4-бет).
Н. Эгамназаров. — Хоразм санъаткорларининг спектакли (4-бет).

Мактабларни янги ўқув йилига пухта тайёрлаш— умумжамоатчилик иши

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати халқ маорифини ривожлантириш тўғрисида катта ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. Янги мактаблар қуриш, борларини жорий ва капитал ремонтдан чиқариш, уларни зарур инвентарлар билан таъминлаш ишига ҳар йили давлатнинг миллион-миллион сўмлаб маблағи сарфланмоқда.

Кўпгина район ва шаҳарларнинг партия, совет ташкилотлари, корхона ва муассаса, колхоз ва совхозларнинг коллективлари мактабларни янги ўқув йилига пухта ва намунали тайёрлаш юзасидан муҳим тадбирларни амалга оширмоқдалар. Бир қатор район ва шаҳар Советлари ўз сессияларида ўқув йилига тайёргарлик, мактаблар тармоғини кенгайтириш масаласини кенг муҳокама қилиб, зарур тадбирларни кўрдилар. Бекобод шаҳрининг партия ва совет ташкилотлари, корхоналар коллективлари мактаб биноларини сифатли ремонт қилиш, янги мактаблар қуриш, ўқувчилар контингентини кенгайтириш, мактабларнинг ўқув-материал базасини мустаҳкамлаш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариб, янги ўқув йилига тайёргарликни областимизда биринчи бўлиб тамомладилар. Бекобод металлургия заводи, цемент комбинати ва бошқа ташкилотлар ўз оталикларидаги мактабларни сифатли ремонт қилиб бердилар, устахона, фан кабинетларини жиҳозладилар.

Бу йил биринчи сентябрь куни Тошкент шаҳрининг ўзида 17 мингга яқин бола биринчи синфга қадам қўяди. Бу эса шаҳар мактаблари тармоғини кенгайтиришни, улардаги синф хоналарини кўпайтиришни талаб қилади. Шунинг учун ҳам шаҳар мактабларини капитал ва жорий ремонтдан чиқариб, 1 августгача янги ўқув йилига тахт қилиб қўйиш мақсадида қизғин иш олиб борилмоқда. Тошкент тўқимачилик комбинати, «Узбексельмаш», авторемонт заводлари шаҳардаги 105, 107, 143, 135-мактабларни янги ўқув йилига пухта тайёрлашда катта ёрдам бердилар.

Шаҳарда 600 ўқувчига мўлжалланган мактаб-интернат, яна 4 та янги кўпқаватли мактаб биноси битиш арафасида турибди. Мактабларнинг политехника базасини мустаҳкамлаш, устахоналар, фан кабинетлари, теплица ва тажриба участкаларини жиҳозлаш юзасидан катта ишлар олиб борилаётир. 20 мактабда иссиқ овқат ташкил этиш учун ошхоналар қуриш, буфетларни кенгайтириш чоралари кўрилаётир.

Областимизнинг қишлоқ районлари Тошкент райони жамоатчилигининг мактабларда дарсларни икки-уч йил ичида бир сменага кўчириш юзасидан бошлаган ташаббусини қўллаб-қувватламоқдалар. Оржоникидзе, Калинин, Бўстонлиқ, Гулистон районларида колхозлар томонидан мактаб бинолари қуриш, мавжуд биноларни кенгайтириш, устахоналар барпо этиш каби ишларга катта эътибор берилмоқда. Шу мақсадга давлат йўли билан бу йил 13 миллион сўмдан зиёдроқ маблағ сарфланади. Бундан ташқари колхоз ва совхозлар ҳам ўз маблағларига янги-янги мактаб бинолари қураётирлар. Ўтган йили область колхозлари 8 мактаб қурдилар. Бу йил эса колхозлар 27 янги мактаб биноси қураётирлар.

Лекин шу билан бирга, ҳали кўпгина районларда, айрим шаҳарларда янги ўқув йилига тайёргарлик суст олиб борилаётир. Бир қатор районлардаги мактаблар қурилиши кечиктириб юборилмоқда. Жумладан, Октябрь райони маркази — Пахтада қурилаётган ўрта мактаб биносини пудратга олган 4-СМУ қурилиш ташкилоти ана шундай қилмоқда. Қурилишда ишчи кучи етишмайди, айниқса ғишт терувчилар кам. Бунинг устига Янгийўл ғишт заводи 200 минг ўрнига 20 минг ғишт берган, холос. 32-қурилиш трестига қарашли УНР-974 ташкилоти Ўртасарой районида мактаб биноси қуриб бериш ҳақида апрель ойидаёқ шартнома тузган, аванс олган, ҳужжатларни расмийлаштирган бўлса ҳам, ҳалигача ишни бошламаган. «Алмаликсвинецстрой» тресты ҳам Бўка районидаги мактаб қурилишини кечиктирмоқда.

Айрим район партия ва совет ташкилотлари мактабларни янги ўқув йилига тайёрлаш масаласига етарли эътибор бермаётирлар. Масалан, Қуйи Чирчиқ районидаги 62 мактабдан энди ярмидан ортиқроғи ремонт қилинган. Район мактабларини ремонтдан чиқариш учун тунука, шифер, ғишт, черепица, ойна сингари зарур материаллар етишмаётир. Область халқ маорифи бўлими ва район жамоатчилиги бу масалага жиддий эътибор бериши ва мактабларга амалий ёрдамни кучайтиришлари лозим.

Мактаблар ремонти сифатига ҳам алоҳида эътибор бериш керак. Ваҳоланки кўп жойларда ремонт ишлари сифатсиз, пала-партиш ўтказилмоқда. Жумладан, Тошкент шаҳридаги 26, 41-мактаблар сифатсиз ремонт қилинган, сувоқлари чала, бўёқлари хира. Бу ҳол бошқа бир қатор районларда ҳам содир бўлмоқда. Жамоатчилик бундай фактларга бефарқ қарамаслиги, ёш авлод таълим оладиган бинолар ҳар жиҳатдан талабга тўла жавоб берадиган бўлишини таъминлаши лозим. Айниқса қурилиш-ремонт конторaларидан бу масалага жиддий эътибор бериб, ремонт ишларини жадаллаштириш талаб этилади. Шу билан бирга, мактаблардаги қурилиш, ремонт ишларига кенг жамоатчиликни жалб қилиш, ўқувчиларнинг ёрдамини уюштириш зарур.

Янги ўқув йилига тайёргарликни мактабларни ремонт қилишдангина иборат деб тушунмаслик керак. Синфларни зарур парта, доска, кўргазмали ўқув қуроллари билан жиҳозлаш, устахоналарни ускуналаш, турли станок, машина қисмлари билан таъминлашда оталик ташкилотларининг иштироки ва ёрдами муҳим аҳамиятга эга. Шунингдек, ҳар бир ўқувчини ўқув қуроллари, дарсликлар билан тўла таъминлаш мактаб маъмуриятлари, район савдо ташкилотларининг бевосита бурчидир. Шунга эришмоқ керакки, ҳар бир мактабда қишга етарлик миқдорда ўтин-кўмир ғамланган бўлсин.

Мактаб қурилиши, ремонтини яхши ташкил қилиш, ҳамма нарсани янги ўқув йилига тахт қилиб қўйиш—кенг жамоатчиликнинг шарафли ишидир. Колхозларда мактаблар қурилишини тезлаштириш учун ҳукуматимиз молия органлари зиммасига қурилиш нархининг ярми миқдорида уч йиллик муддат билан қарз бериш мажбуриятини юклади. Маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари, халқ маорифи органлари ана шу маблағдан ўринли фойдаланиш, мактаб қурилишларини типовой проектлар, зарур материаллар, ишчи кучлари билан таъминлаш чораларини кўришлари керак. Комсомол ташкилотлари эса мактаб қурилишларини оталикка олиб, амалий ёрдам кўрсатишлари зарур.

Украина ССРда мактабларни яқин йилларда бир сменага кўчириш ҳаракати қизғин тус олди. Қардош республиканинг кўпгина шаҳар ва қишлоқларида энг яхши маъмурий бинолар мактабларга берилаётир. Бу ажойиб ташаббус Тошкент шаҳрида ва областимиз районларида қизғин қўллаб-қувватлашга лойиқдир.

Янги ўқув йилига тайёргарликни ҳар тарафлама кучайтирайлик ва бу соҳада жамоатчиликнинг актив иштирокини таъминлайлик.

Кремлда Совет-Австрия музокаралари

23 июлда Кремлда Совет-Австрия музокаралари давом эттирилди. Илгариги учрашувда бўлгани каби, бу сафар ҳам томонлар Совет-Австрия муносабатларини янада ривожлантириш масалалари юзасидан фикр олишувни давом эттирдилар. Халқаро аҳволнинг ҳар иккала томонни қизиқтирган баъзи масалалари ҳақида ҳам фикр олишилди.

Тўла ҳамжиҳатлик ва самимият руҳида ўтган музокаралар муваффақиятли суратда тугалланди.

(ТАСС).

КПСС делегацияси Токиога келди

ТОКИО, 23 июль. (ТАСС). Япония Коммунистик партияси Марказий Комитетининг таклифига мувофиқ, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси делегацияси бугун Токиога келди. Делегация составида КПСС Марказий Комитетининг аъзоси М. Б. Митин ва «Правда» газетасининг бош редактори П. А. Сатюков бор. КПСС делегацияси Япония Коммунистик партиясининг бугун очилган VII съездида Япония коммунистларининг меҳмонлари сифатида қатнашадилар.

МАМЛАКАТГА 500 МИНГ ТОННА ПАХТА БЕРАМИЗ!

Қардош Озарбайжон ва Тожикистон пахтакорларининг маслаҳати асосида ғўза парваришидаги камчиликларни тезда тугатайлик!

☆

Оқшом чоғи далада

Тун, узоқлардан милтиллаб фонарь шуълалари кўзга ташланади. Атроф тинч бўлганлиги сабабли сувчиларнинг гурунглари базўр қулоққа чалинади. Кетмон урганда, чим босганда шилдираган сувларнинг овози эшитилади. Мана шундай оқшом пайтида ғўзаларга сув тараётган сувчи ўзини жуда енгил ҳис қилади, бажараётган ишидан завқ олади.

Сайин ака бу соҳада 25 йиллик тажрибага эга. Чорак асрдан бери пахтазор оқшомининг гаштини суради. Биз мўл ҳосил етиштириш учун кечалари мижжа қоқмай, меҳнат қилаётган сувчилар олдига етиб келганимизда Сайин ака фонарь ёруғида қулоқбошларини кўздан кечириб юрар, ҳар бир эгатда сувнинг текис, равон оқишини кўриб хурсанд бўлар, хуллас ўз севган касбини жондили билан бажарар эди. У биз билан сўрашгач, илтимосимизга кўра тажрибалари ҳақида сўзлай бошлади.

— Кечаси сув тараш учун кундузи ҳамма ишни пухта бажариш керак. Аввало суғориладиган картани кўздан кечириб чиқаман. Агар ер паст-баланд бўлиб, эгатларнинг бўйи узун бўлса сув равон оқмайди. Бундай пайтларда ўртадан ўқариқлар олиб, эгатлар бўйини қисқартиришга тўғри келади. Ундан кейин ҳар бир эгат бошини чим билан яхши мустаҳкамлаш керак. Шундай қилинганда сув жилдираб оқади, ҳар туп ғўза қониб сув ичади.

Сайин ака картага таралган сув узоқ туриб қолса ҳосилга зиён етиши мумкинлигини, бундай вақтда ғўза бўйига зўр бериб мўлжалдаги ҳосилни тўплай олмаслиги ҳақида сўзлаб берди.

Бригадада ҳар гектар ердан 33 центнердан ҳосил етиштириш учун қизғин кураш олиб борилмоқда. Культивация, озиқлантириш ишлари агротехника муддатларида сифатли ўтказилаётир. Шунинг учун ҳам яхши ривожланаётган ҳар туп ғўзада ҳозирнинг ўзидаёқ 4-5 тадан кўсак бор. Бундай яхши натижаларга эришишда Сайин ака Рисбеков ва унинг шогирдлари Тешабой Чинозбоев, Расул Рустамов, Тўлаган Бўриевларнинг хизматлари катта. Улар ҳар туп ғўзанинг қониб сув ичишини таъминлаб, кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлаётирлар.

М. ОЧИЛОВ,
Чиноз районидаги Оржоникидзе номли колхоз.

Ҳосил мўл бўлади

Калинин районидаги «Победа Октября» колхозининг аъзолари ўтган йили ҳар гектар ердан давлатга 25 центнердан пахта ҳосили топшириб, дуруст натижаларга эришган эдилар. Улар ана шу муваффақиятларни мустаҳкамлаш, бу йил гектаридан олинадиган ҳосилни камида 30 центнердангa етказиш мақсадида барча майдонларда ғўза парваришини намунали ўтказмоқдалар.

Бу соҳада, айниқса, моҳир механизаторлар ва миришкор сувчиларнинг ҳалол меҳнатлари тақдирга сазовордир. Шу кунларда ғўзаларни тўртинчи марта культивация қилаётган Ф. Прудник, У. Медаев ўртоқлар ўз агрегатларидан унумли фойдаланиб, кунлик нормаларини 1,5-2 ҳиссадан бажараётирлар.

Ҳозир колхознинг кўпчилик бригадалари ғўзасида 5-6 талан бўлиқ кўсак санаш мумкин. Бунда миришкор сувчиларнинг ҳиссаси ҳам катта. Колхозда Т. Йўлдошев, Н. Қўшмуродов, Т. Булатов, И. Қурбонов ўртоқлар каби моҳир сувчиларнинг номлари ҳурмат билан тилга олинади. Юқори ҳосил етиштириш ишида актив қатнашаётган бу ўртоқларнинг ҳар бири кечалари сув тараб, кунига 0,75-1 гектардан ердаги ғўзани қондириб суғормоқдалар.

Т. ИСМОИЛОВ.

ОҲАНГАРОН РАЙОНИНИНГ СОВХОЗЛАРИ ҒАЛЛА ТАЙЁРЛАШ ДАВЛАТ ПЛАНИНИ БАЖАРДИЛАР

Оҳангарон районининг совхозлари ўзаро социалистик мусобақани кучайтириб, ғалла ўрим-йиғимини уюшқоқлик билан ўтказдилар. Шу туфайли ҳам район совхозлари ғалла тайёрлаш давлат планини муддатидан илгари — 18 июлда бажаришга муваффақ бўлдилар. Давлат ғалла тайёрлаш плани 101,8 процентга етказиб адо этилди. Ғаллакорлар қўшимча равишда яна 500 тонна ғалла йиғиб олиш учун курашмоқдалар.

Район совхозларида ғалла ўримйиғими ва уни давлатга топшириш қизғин давом эттирилмоқда.

Озарбайжон ССР пахтакорлари делегацияси Сирдарё районидаги Ленин номли колхоз пахта далаларида. Суратда: (ўнгдан чапга) Озарбайжон ССР қишлоқ хўжалик министрлигининг бош инженери Е. И. Чегодаев, Тоуз районидаги Низомий номли колхоз раиси М. Алиев, Ленин номли колхознинг дала мудири К. Муллаев, Карягин район «1 Май» колхозининг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Г. Рустамова, Ленин номли колхоз раиси И. Бездетний ўртоқлар, ғўзанинг ривожланишини текшириб кўрмоқдалар. В. Салов фотоси.

Биз нималарни ўргандик ва қандай камчиликларни кўрдик

Биз, тожик пахтакорларини Ўртасарой районидаги колхозчиларнинг яхши тажрибалари, пахтадан мўл ҳосил етиштириш йўлида қилаётган ажойиб ишлари жуда қувонтирди.

Масалан, биз Свердлов номли колхознинг М. Исломов бошлиқ бригадасида бир янгиликни кўриб хурсанд бўлдик. Бу ерда кўндалангига ишлаётган бир трактор текис ва нормал юраяпти. Уни бориб кўрсак узунасига культивация қилинган ер кўндалангига культивация қилишдан олдин тракторнинг олдинги ғилдираги юрадиган бир қатор от культиватори билан юмшатиб қўйилган экан. Бу эса тракторнинг ҳеч қандай қийналмай, нормал ва текис юришини таъминлаган.

Бунга биз жуда қизиқиб қолдик. Чунки ғўзалар ўсиб, кўсаклай бошлаган ҳозирги пайтда тракторни кўндалангига юргизиш анча қийин. Агар трактор текис юрмаса, ҳадеб чайқалаберса талай ғўзанинг ва ҳосилнинг нобуд бўлиб кетиши мумкин. Шу сабабли кўп ерларда кўндалангига юрадиган тракторлар барвақт тўхтатиб қўйилади. Шу жиҳатдан бу усулни топган Свердлов номли колхоз механизаторларининг ташаббуси диққатга сазовордир. Биз ҳам бу яхши тажрибани албатта ўз колхозларимизда қўллаймиз ва Тожикистонда кенг тарғиб қилиш учун ҳаракат қиламиз.

Делегациямиз Свердлов номли, «Полярная звезда», Охунбобоев номли, «Северний маяк», «Коммунизм», Оржоникидзе номли, «XX партсъезд» ва бошқа кўп колхозларда бўлди. У ерларда ишни яхши ташкил этган, ғўзани ҳозирги кун талабига мувофиқ парвариш қилиб, яхши натижаларга эришган жуда кўп бригада ва звеноларни учратдик.

Бироқ бу билан районда ҳеч қандай камчилик йўқ деган хулоса келиб чиқмайди. Биз ютуқлардан кўра ўз мусобақадошларимизнинг мавжуд камчиликлари ҳақида гапириш, бу камчиликларни тезроқ бартараф қилишга маслаҳат ва ёрдам бериш фойдали деб ўйлаймиз. Камчиликлар эса ҳали кўп.

Свердлов номли колхознинг 2-бригадасида ғўзанинг ривожи, ташқи кўриниши жуда яхши. Лекин ҳосил кам. Бизнинг назаримизда бу ғўза ҳаддан ташқари кўп суғорилган. Эндиликда бу ғўзага сув қўйишни бироз тўхтатиш ва чеканкани бошлаб юбориш, ғўзани чуқурроқ культивация қилиш лозим.

Райондаги колхозларни айланиб юриб, биз тезликда бартараф қилиниши лозим бўлган бир қатор камчиликларни кўрдик. Бу камчиликлар ғўзани кўндалангига культивация қилишни айрим жойларда тўхтатиб қўйилишидан, ғўзани агротехника қоидаларига хилоф равишда нотўғри суғоришдан, ҳанузгача ғўза ёввойи ўтлардан тозалаб олинмаганидан ва меҳнатни нотўғри ташкил этилишидан иборат. Мана шу ҳақдаги баъзи мисолларни кўрсатиб ўтамиз.

Охунбобоев номли колхознинг ўртоқ Абдуллаев бошлиқ бригадасига соат еттида келганимизда 32 кишидан фақат 7 киши ишлаб турган экан. Қолган колхозчилар ҳам, бригада бошлиғи ҳам ҳали ишга келмаган экан. Демак, бу ерда ишга кеч чиқилади.

Бригаданинг далаларини айланиб кўрган киши ғўза чала ягана қилингани учун ҳар уяда 6-7 тадан кўчат борлигини, шу туфайли кўп ғўза ҳосилга кирмаганини кўради. Колхоз раиси ўртоқ Рўзиматов ғўзаларимизни тўрт марта кўндалангига культивация қилдик, дейди. Бироқ культивация жуда сифатсиз ўтказилгани кўриниб турибди. Тракторчи Аҳмедов ғўзани бор-йўғи 5-6 сантиметр чуқурликда узунасига культивация қилгани ҳолда ҳеч ким унга бир нима демаган. Шунинг учун уялардаги ғўзанинг таги тараша бўлиб кетган. Табелчи Рихсиев ҳам, бригада бошлиғи Абдуллаев ҳам, колхоз агрономи Хушназаров ҳам тракторчиларнинг иши устидан назорат қилмаганлар.

Бригаданинг бир бўлак картасидаги ғўза одамнинг белига келади. Лекин ҳосил жуда кам. Ғўза ғовлай бошлаган. Танлаб чеканка қилиш бошланмаган. Шундай аҳволни «Коммунизм» колхозининг ўртоқ Абдураҳмонов бошлиқ 6-бригадасида ҳам кўрдик.

Ҳозир ғўзанинг тақдирини сув ҳал қилади. Бироқ «Коммунизм» колхозининг ўртоқ Йўлдошев бошлиқ бригадасида бу муҳим ишга етарли эътибор берилмаган. Айрим карталарга қўйилган сув ярмига бормай, ғўзалар сувга қонмасданоқ тўхтатиб қўйилган. Бунинг сабабини сувчи ўртоқ Рўзиматовдан сўрасак, у дудмал жавоб берди.

Бу бригадада культивация ҳам жуда сифатсиз ўтказилган, чуқурлиги 5-6 сантиметрдан ошмайди. Бунинг устига ғўзанинг бўйи жуда паст бўлса ҳам, кўндалангига культивация қилиш тўхтатиб қўйилган.

Ўртоқ Жўра Тўрахонов бошлиқ 5-бригадада бундан ҳам аянчли аҳволни кўрдик. Бир картадаги ғўза ўтга кўмилиб кетган. Мана шу ер сувдан кейин оқариб ёрилиб ётибди. Бригада бошлиғи олдин культивация қилиш ўрнига кетмон чопиғи ўтказаяпти. Бунинг устига чопиқ вақтида ғўзаларнинг бир қисми чопиб ташланган.

Райондаги бошқа колхозларда ҳам юқоридаги каби камчиликларни, агротехника қоидаларига хилоф ҳаракатларни кўрдик. Умуман районда ғўзани икки томонлама культивация қилишга жуда катта эътибор берилган бўлса ҳам, аммо унинг сифатига яхши аҳамият берилмаётир. Барча пахта майдонларидаги ғўзалар бир текис парвариш қилинмагани учун ола жойлар жуда кўп. Ҳозир районда 1500 гектар ердаги ғўза ривожланишдан орқада қолаётир. Шу сабабли биз бу камчиликларни бартараф қилиш учун ўртасаройлик ўртоқларга қуйидагича маслаҳат бердик:

1. Ғўзани кўндалангига культивация қилишни яна давом эттириб, унинг сифатли ўтказилишини таъминлаш;
2. Ғўзанинг ғовлаб кетишига йўл қўймаслик ва унинг ҳосилдорлигини ошириш учун танлаб чеканка қилишни бошлаб юбориш;
3. Ер шароитига қараб сув қўйишни тўғри ташкил этиш, ҳар галги сувдан кейин культивация қилмасдан туриб, яна сув қўйишга йўл қўймаслик, ғўзаларни тезликда ёввойи ўтлардан тозалаб олиш;
4. Биз далаларни айланиб юриб ривожи паст ғўзаларни қўшимча озиқлантириш учун маҳаллий ва минерал ўғит тайёрлаб қўйилган ерни жуда кам кўрдик. Бу ишга айниқса ҳозирги ҳосил тўплаш даврида алоҳида эътибор бериш лозим. Шу тадбирлар тўла амалга оширилса ҳосил мўл бўлади.

Т. ЖАЛОЛОВ,
Конибодом районидаги «Комсомол» колхозининг раиси.
М. ҚОДИРОВ,
Шаҳритуз районидаги Жданов номли колхоз раиси.
Қ. АШУРОВА,
Ҳисор районидаги Дзержинский номли колхознинг бригада бошлиғи.
Ж. ХАЛИПАЕВ,
Пролетар район инспекциясининг агрономи.
Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ОКТЯБРЬ. «Коммунизм» колхозининг ўртоқ Карим Ниёзов бошлиқ бригадаси 53 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштириш учун курашаётир. Бу ерда ғўза ҳозир тўртинчи комплекс парваришдан чиқарилмоқда.

Д. Содиқов.

* * *

СИРДАРЁ. «Ҳақиқат» колхозида ғўза парвариши қизғин бораётир. Бу ишда ҳурматли қарияларимиз ҳам колхозчиларга ёрдам беришмоқда. 95 ёшли Тиллахўжа ота шулар жумласидандир. У, шу кунларда ғўзани суғориш, чопиқ қилиш, озиқлантиришда ўзининг қимматли маслаҳатлари билан колхозчиларга ёрдам бермоқда.

Т. Ҳайдаров.

* * *

БОЁВУТ. Сув — ғўзанинг қони. Буни яхши тушунган 3- «Боёвут» совхози 6- бўлими 6- бригадасининг ишчилари ғўзани суғоришга алоҳида аҳамият бермоқдалар. Тажрибали сувчилардан Ш. Қаршиев, Б. Калоновлар кунига 1-1,5 гектар ердаги ғўзани қондириб суғормоқдалар.

Қ. Умаров.

* * *

ВЕРХНЕ-ВОЛИНСК. Қайси бир бригадага борманг, мўл ҳосил етиштириш учун курашаётган колхозчилар, механизаторларни кўрасиз. М. Горький номли колхознинг азамат пахтакорлари июлнинг ҳар бир кунидан унумли фойдаланиб, ғўза парваришини намунали ўтказмоқдалар. Ҳар туп ғўзада 5-6 тадан кўсак бор.

Қ. Файзиддинов.

* * *

ОҚҚЎРҒОН. Тошкентдаги 3- нон заводининг коллективи ўз оталигидаги К. Маркс номли колхоз аъзоларига тез-тез ёрдам бериб туради. Завод ишчи ва хизматчиларидан бир группаси яқинда шу колхоз далаларида бўлиб, ғўзани ўтоқ қилиш, чопиқ ўтказишда самарали меҳнат қилдилар. Ишчилардан Майоров, Сулаймонов, Низомхўжаев каби ўртоқлар айниқса унумли ишладилар.

Т. Мамбетов.

☆

Миришкор сувчилар

Абдували ака идорадан кеч соат ўн иккиларда қайтди. У тўғри қулоқ бошига йўл олди, сувнинг оқишини текшириб кўрди.

— Кўпаймабди ҳам, озаймабди ҳам, — дилидан ўтказди у, — сўнгра кетмон билан фонарь чироғини кўтариб, сув таралаётган картанинг охирига келди. Абдували ака эгатларга таралаётган сувнинг оқишини кўздан кечириб турди. Иш яхши эди. Сув бир меёрда жилдираб оқмоқда. Ҳамкасбларининг ишидан хурсанд бўлиб, сувчилар тунайдиган дала шийпони томон кетди.

Абдували Жавоқов Бекобод районидаги Навоий номли колхозда 10 йилдан буён сувчилик қилади. Бу давр ичида у бой тажриба орттирди ва бир қанча шогирдларни тарбиялаб, уста сувчи қилиб етиштирди. Ҳабибулла Бозорбоев ва Бозор Оллоевлар унинг шогирдларидандир. Ҳозир бу моҳир сувчилар Абдували ака Жавоқовнинг ёрдамида ишлаб, кунига 1,5-2 гектар ердаги ғўзани қондириб суғормоқдалар.

Биз мана шу моҳир сувчилар ишлаётган Олимбой Бойболлаев бошлиқ бригада далаларида бўлдик. Бригада аъзолари 87 гектар ернинг ҳар гектаридан камида 30 центнердан ҳосил етиштириш учун ғўза парваришини сифатли ўтказаётирлар. Суғориш билан бир қаторда бошқа дала ишлари ҳам намунали бажарилаётир. Пардахол Рустамова, Тўқсулув Пардабоева, Ҳайдарқул Умрқулов каби ўртоқлар кунига 0,25-0,30 гектар ердаги ғўзани чопиқ қилаётирлар. Бригада аъзолари июлнинг охиригача ҳар туп ғўзада камида 7-8 тадан бўлиқ кўсак бўлишини таъминлаш учун курашиб, суръатга-суръат қўшмоқдалар.

Н. ШЕРБЕКОВ.

Сувчининг ҳақли эътирози

Ўртоқ Комил Шокиров бошлиқ бригаданинг дала шийпонида бўлдик. Шийпон атрофидаги майдонларда чиндан ҳам ғўза яхши ривожланган. Биз эгат оралаб 3-4 туп ғўзадаги кўсакларни санаб кўрдик, чакки эмас. Бу ердаги ғўзалар алоҳида парвариш қилинаётганлиги сезилиб турибди. Пайкалнинг этак томонларига юрганимиз сари аҳвол бутунлай ўзгариб борарди. Боягина мамнуният ўрнини энди ранжиш эгаллади. Негаки, бу ерлардаги ғўзаларнинг ўсиш, ривожланиши 10-15 кун кечикаётир. Бир томонда чанқоқ ғўзалар кўзга ташланса, иккинчи томонда ортиқча сув ичиб сувхўрда бўлиб қолган ғўзалар кишини ачинтиради.

Биз 13 йилдан бери шу бригадада сувчилик қилиб келаётган Ориф ака Юсупов билан нима учун ғўзаларнинг ривожи ҳар хил эканлиги тўғрисида суҳбатлашдик.

— Бригада бошлиғимиз баъзан бизнинг маслаҳатимизга кўнмайди, — дейди сувчи. — «ҳаммасини ўзим биламан» дейдиган кишилардан у. Мана кўриб турибсизлар, бу пайкалдан кўра нариги пайкалга сув қўйиш зарурроқ. Нега деганда жуда чанқаб қолиб ҳосилини нобуд қиляпти. Бригадир бўлса «шу ерга сув қўясиз дедимми, топшириқ битта» дейди. Бўйсинмай иложинг йўқ.

Ориф ака шийпон атрофидаги ғўзаларнинг яхши ўсаётганлиги сабабини ҳам айтиб берди. Давлат томонидан берилган минерал ўғитнинг кўп қисми ана шу кўзга ташланадиган ерларга солинган экан. «Этак томонларини ким кўриб ўтирибди» деб бригада бошлиғи нотўғри йўл тутган экан.

— Агар иш мана шу ҳолда кетаверса, — деб сўзида давом этди сувчи, — ҳақ гап шуки, мўлжалдаги ҳосилни ололмаймиз. Мирзачўл райони ерлари шароитида 85 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил етиштириш ҳазил гап эмас, бригада бошлиғи буни тушуниши, ривожи паст ғўзаларни алоҳида парвариш қилиб, яхши ғўзалар даражасига етказиб олиш тадбирларини амалга ошириши керак.

Биз сувчининг фикрига тўла қўшилдик. Агар бригада бошлиғи ўртоқ Комил Шокиров ўз бригадаси аъзолари, тажрибали кишилар билан бамаслаҳат иш олиб бормаса, ўжарлиги, манманлигини ташламаса, ҳосилга жиддий путур етиши мумкин.

А. ТОҒАЕВ,
Мирзачўл районидаги Ленин номли колхоз.

Биз ўз овозимизни жаҳондаги тинчликсевар халқларнинг қудратли овозига қўшамиз!

Тинчлик барқарор бўлсин

Жаҳон халқлари Яқин ва Ўрта Шарқда бўлаётган сиёсий воқеаларни зўр ҳаяжон ва ташвиш билан кузатиб бормоқда. Бу ерда янги жаҳон уруши хавфи пайдо бўлди. Америка ва инглиз империалистлари ўз эрки ва мустақиллигини қўлга киритиш йўлида курашаётган Ливан, Ироқ, Иордания мамлакатларининг мардона халқлари иродасига қарши бориб, ҳарбий интервенция бошлашга журъат этдилар. Бу ҳол бутун жаҳон жамоатчилигини ғазаблантирди. Агрессорларнинг бу қора ниятларини рўёбга чиқармаслик, янги урушнинг олдини олиш учун кураш ҳар қачонгидан ҳам кучайди.

Биз, ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялашга ҳисса қўшаётган педагоглар, агрессиянинг олдини олиш йўлида Совет ҳукумати қилаётган ҳаракатларни қўллаб-қувватлаймиз. Совет ҳукуматининг Баёноти, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг Ғарб мамлакатлари бошлиқларига хат ёзиб, тезроқ маълум бир жойда учрашиб, янги урушнинг олдини олиш масалаларини муҳокама қилиш ҳақидаги оқилона чақириқлари тинчликни сақлаш йўлида қўйилган муҳим қадамлардандир.

Тинчлик кучлари уруш кучлари устидан ғалаба қилади. Тинчлик барқарордир. Совет кишилари араб шарқида уруш оловининг авж олишига йўл қўёлмайди. Биз жаҳонда тинчлик учун курашнинг ҳал қилувчи шу дамларида: «Тинчлик барқарор бўлсин!», «Ироқ, Иордания, Ливандан қўлингни торт!» деб хитоб қиламиз.

Акбар БЎРИХЎЖАЕВ,
Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи.

Араблар энди қул бўлмайдилар

Тинч ижодий меҳнат билан шуғулланаётган совет кишилари Англия ва Америка империалистларининг эрксевар Иордания ҳамда Ливан халқларига қарши интервенциясидан, кечагина туғилган Ироқ Республикасини йўқ қилишга уринаётганликларидан ғоят ғазабланмоқдалар. АҚШ ва бошқа империалистик давлатларнинг сиёсатдонлари озодлик ва мустақилликка интилаётган араб халқлари устига қўшин тортиб, уларни яна қул қилмоқчи бўлмоқдалар. Лекин бу машъум ниятлар рўёбга чиқмайди. Ҳозир прогрессив инсоният эрксевар араб халқларининг ўз тақдирларини ўзлари ҳал қилиш йўлидаги курашига хайрихоҳлик билан қарамоқда.

Биз, халқ соғлиғини сақловчи врачлар агрессор империалистларнинг Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларида қилаётган авантюристик сиёсатларидан ғоят дарғазаб бўлдик. Инсон учун энг азиз нарса ҳаёт ва саломатликдир. Уруш эса кишиларнинг умрига завол, бошига кулфат ва ҳисобсиз азоб-уқубатлар келтиради. Шу сабабли Совет ҳукуматининг янги жаҳон уруши бошланишига йўл қўймаслик, агрессияни бартараф қилиш йўлида олиб бораётган оқилона, оқилона тадбирларини тўла қўллаб-қувватлаймиз. Империалистлар шарқ халқларини қайтадан қул қилаолмайдилар.

Мурод МУХТОРОВ,
Тошкент шаҳридаги 15-амбулаториянинг мудири.

Араб Шарқидаги агрессия тўхтатилсин!

Меҳнаткашларнинг Тошкент области шаҳар ва қишлоқларида бўлиб ўтаётган митинглари Араб Шарқидаги Америка-Англия агрессиясига қарши кучли норозилик намойишига айланмоқда. АҚШ ва Англия қуролли кучларининг Ливандан ва Иорданиядан дарҳол олиб чиқиб кетилишини талаб қилаётган ишчилар, колхозчилар, зиёлиларнинг ғазаб билан айтган сўзлари интервентларга қаттиқ огоҳлантириш бўлиб жарангламоқда.

Тошкент транспорт машинасозлиги заводида бўлиб ўтган кўп кишилик митингда учинчи механика цехининг токари ўртоқ Афанасьев сўзга чиқиб бундай деди:

— Америка ва Англия империалистлари эрксевар араб халқига қарши қонли қилич ўхталмоқдалар. Улар мустамлакачиларнинг эски усулларини қўлланиб, кичик мамлакатларнинг аҳолисини қурол кучи билан қўрқитиб, тиз чўктирмоқчи бўладилар. Лекин империалист жаноблар мустамлакачилар тегишли зарбага учрамай келган замонлар абадий ўтиб кетганлигини, афтидан, унутиб қўйган бўлсалар керак. Америка ва Англия империалистларининг иғвогарлиги ер юзидаги барча софдил кишиларни ғазаблантирди.

Бекобод металлурглари империалистларнинг ҳарбий авантюрасига хотима берилишини қатъий талаб қилдилар. Листостан мастери ўртоқ Тошматов митингда сўзга чиқиб бундай деди:

— Меҳнатсевар ва эрксевар араб халқи ҳеч кимга таҳдид қилмайди. Жаҳондаги ҳамма халқлар сингари у ҳам ўз тақдирини ўзи ҳал этиш, ўз табиий бойликларидан ўз ихтиёрича фойдаланиш ҳуқуқига эгадир. Империалистлар араб мамлакатларининг жоҳажон манфаатларига қасд қилиб, халқаро ҳуқуқ принципларини, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставида ёзилган қоидаларни поймол қилдилар. Бошқа халқларга ҳурмат билан қараш руҳида тарбияланган совет кишилари бутун дунёда тинчликни хавф остида қолдирган бу хил бебошликка индамай қараб туролмайдилар. Биз ҳаммамиз агрессияга дарҳол хотима берилишини талаб қилган баёнотларини қизғин қўллаб-қувватлаймиз.

«Чирчиксельмаш» заводининг нармаловчиси ўртоқ Чугунова митингда сўзлаган нутқида индустриал Чирчиқ меҳнаткашларининг фикр ва туйғуларини ифодалади.

— Совет ҳукумати, — деди у, — бутун дунёда тинчлик ишини қаттиқ туриб ва қатъий равишда ҳимоя қилмоқда. Давлатимиз юргизаётган сиёсат бутун прогрессив инсониятнинг иродасини ифодалайди ва шу сабабли кенг омма уни яқдиллик билан қўллаб-қувватламоқда. Биз империалистларнинг Яқин ва Ўрта Шарқдаги кирдикорларини ҳушёрлик билан кузатмоқдамиз ва агрессорларнинг чегараларимиз яқинида ўт билан хатарли равишда ўйнашишларига йўл қўймаймиз. Биз зўр ғайрат билан меҳнат қилиб, социалистик Ватанимиз қудратини кун сайин мустаҳкамлаймиз.

Мирзачўл бинокорлари империалистларнинг бандитлик ҳаракатларига қарши қатъий норозилик билдирдилар.

— Биз озодлик ва миллий мустақиллик учун фидокорона курашга отланган Араб Шарқи халқларига қардошлик саломи йўллаймиз, — деди тўққизинчи қурилиш-монтаж бошқармасининг бригада бошлиғи ўртоқ Герасимов. — Биз уларга айтамизки: Дилимиз сизлар билан! Агрессорлар қанчалик ҳаддан ошсалар ҳам тинчлик кучлари уларни чекинишга мажбур қилади.

Октябрь районидаги Сталин номли колхоз аъзолари Араб Шарқи халқлари билан бирдамликларини изҳор қилдилар. Бу ерда бўлиб ўтган митингда далачилик бригадасининг бошлиғи ўртоқ Аҳмедов бундай деди:

— Америка ва Англия босқинчилари қандай мақсадни кўзлаб агрессия бошлаганликларини бутун дунёдаги оддий кишилар кўриб турибди. Интервентлар қурол кучи билан Яқин ва Ўрта Шарқда ҳукмронлик қилишга эришмоқчи бўладилар, бу ердаги жуда катта нефть манбаъларини эгаллаб олишга ҳаракат қилмоқдалар. Лекин улар ўзгаларнинг ерида хўжайин бўлолмайдилар. Биз агрессорларга айтамизки: Араб мамлакатларидан қўлингни торт!

Ҳамма митингларда резолюциялар қабул қилинди. Резолюцияларда меҳнаткашлар Совет ҳукуматининг Яқин ва Ўрта Шарқдаги воқеаларга нисбатан тутган позицияси қизғин маъқулланмоқда. (ЎзТАГ).

Студентлар нафратланмоқдалар

В. И. Ленин номидаги Ўрта Осиё Давлат университети студентлари, профессор ва ўқитувчилари, ишчи ва хизматчилари ўз митингларида америка ва инглиз империалистларининг сурбетларча олиб бораётган босқинчилик сиёсатларидан ғоят нафратланганликларини изҳор қилдилар. Университет проректори Столяров, юридик факультетнинг декани Аҳмедов, доцент Уразаев ўртоқлар ва студентлар ўз сўзларида Совет ҳукуматининг тинчлик сиёсатини қизғин маъқуллаб гапирдилар.

— Биз, ёшлар, — деди студент Шакипов,—уруш оловини ёқувчиларнинг қабиҳ найрангларидан ниҳоятда дарғазаб бўлдик. АҚШ ва Англия империалистлари Араб Шарқида янги жаҳон уруши оловини ёқишга зўр бериб уринмоқдалар. Лекин улар ўзларининг бу ярамас ниятларига ета олмайдилар, чунки жаҳоннинг тараққийпарвар кишилари урушга қарши мардона курашмоқдалар. Барча эрксевар халқларнинг бирдамлиги енгилмасдир.

Д. ЖАЛИЛОВ.

* * *

Америка Қўшма Штатларининг Ливанга, Англиянинг Иорданияга қўшин тушириб, ҳарбий интервенция бошлаганлиги Тошкент тўқимачилик инженерлари тайёрлаш институтининг коллективини ғоят ғазаблантирди.

Коллективнинг митингида сўзга чиққан сиёсий иқтисод кафедрасининг мудири профессор Ф. Потапов бундай деди:

— Америка ва Англиянинг бегуноҳ Ливан ва Иордания халқи устига босқинчилик қилиши барча тинчликсевар халқларни ранжитди. Биз бу агрессорларнинг барча кирдикорларини қоралаймиз. Бир вақтлар Англия, Франция ва Исроил давлатлари қаҳрамон Миср халқи устига ана шундай интервенция уюштирган ва оқибатда шармандаю-шармисор бўлган эдилар. Араблар буни эсдан чиқарганлари йўқ. Бу сафар ҳам агрессорларнинг тақдири шундай бўлади.

Институт комсомол комитетининг секретари В. Бочаров, ўқитувчи В. Будников ўртоқлар ўз сўзларида урушнинг олдини олиш, Яқин Шарқдаги Америка, Англия агрессиясига хотима бериш юзасидан Совет ҳукумати олиб бораётган сиёсатни тўла қўллаб-қувватлашларини изҳор қилдилар.

Р. ТУРСУНОВ.

* * *

Тошкент Давлат педагогика институти сиртқи бўлимининг студентлари АҚШ ва Англия ҳукуматларининг Араб Шарқи мамлакатларига қарши қилган интервенциясидан ғазабланиб норозилик митингига тўпландилар. Митинг қатнашчилари империалистларнинг Яқин Шарқда бошлаган ҳарбий авантюрасидан нафратланиб, агрессорларнинг кирдикорларини қоралаётганликларини билдирдилар.

Митингда сўзлаган Т. Исмоилов, М. Қўнишев ва бошқа ўртоқлар студентлар жамоатчилиги Совет ҳукуматининг агрессияга йўл қўймаслик, янги урушнинг олдини олиш юзасидан кўраётган оқилона тадбирларини қизғин маъқулладилар.

М. ҚУРБОНОВ.

Мирзачўлликлар Ливандан қўлингни торт, демоқдалар

Тинчлик бўлса ҳаётимиз кундан-кунга гўзаллашиб, турмушимиз фаровонлашиб бораверади. Шу туфайли ҳам соғлом фикрли ҳар бир киши жаҳонга тинчлик керак дейди. Лекин бойлик орттиришнинг осон йўлларини қидиришни ўзларига касб қилиб олган бир гуруҳ империалистлар араб халқларининг тинчлигини бузишга ҳаракат қилмоқдалар.

Шу кунларда Мирзачўл районидаги колхозларда, совхозларда империалистларнинг ана шу қабиҳ ниятларига, Ливан давлатига нисбатан қастдан уюштирилган интервенцияга қарши норозилик митинглари бўлиб ўтаётир.

— Қўшнинг тинч бўлса, сен ҳам тинч, — дейди митингда сўзга чиққан Карл Маркс номли колхознинг донгдор бригада бошлиғи, коммунист ўртоқ Жулбек Абсаломов, — ҳозирги пайтда араб халқларининг ҳаёти хавф остида қолди. Шундай экан, бу аҳвол бизларни ҳам қаттиқ ташвишга солиши турган гап. Бригадамиз аъзолари империалистларнинг Яқин ва Ўрта Шарқдаги агрессиясидан нафратланиб, эрксевар араб халқлари билан бирга эканликларини билдирмоқдалар.

— Ироқ республикасининг тузилганлиги Америка, англиялик жанобларни васвасага солиб қўйди, — дейди механизатор ўртоқ М. Чахалидзе. Шу туфайли улар арабларнинг мустақиллигини қурол кучи билан йўқ қилиш, яна уларни ўзларига қарам қилиб олиш йўлини қидирмоқдалар. Лекин дунёдаги эрксевар халқлар бунга асло йўл қўймайди.

М. АБДУРАИМОВ.

Тошкентдаги йигирув-тўқув фабрикасининг ёш ишчиси Валентина Брагина ВЛКСМ 40 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишламоқда. У смена нормасини муттасил 120-130 процентга етказиб бажараётир.
Суратда: йигирувчи ўртоқ В. Брагина иш устида.
Б. Артемов фотоси.

Бизга ёзадилар

Маданият ходимлари касаба союзининг республика комитети ўз ихтиёридаги «Красний галстук», «Звёздочка» пионер лагерларига катта эътибор бериб, меҳнаткашларнинг болалари қувончли ва мазмунли дам олишларига ҳамма имкониятларни яратиб берди. Лагерлар территорияси обод қилинди. Лагерлар учун зарур инвентарлар, холодильник, кир ювиш машиналари олиб берилди. Иккала лагерда ўндан ортиқ тўгарак ишлаб турибди.

С. Усмонова.

* * *

Бу йил Чирчиқдаги медицина билим юртини 187 киши битириб чиқди. Булар орасида Қ. Қобилова, Н. Абдураҳимов, М. Тиллабоева ва бошқалар имтиёзли диплом олиб, область районларига ишлаш учун жўнаб кетдилар.

Х. Хожиматов.

* * *

Янгийўл районидаги 17-мактабда ўқув-ишлаб чиқариш бригадаси ташкил қилинган. Фрунзе номли колхоз 16 гектар ер ажратиб берган эди. Ўқувчилар бу ерга 108-Ф навли чигит эккан эдилар. Улар ҳозир ғўзани квадрат-уялаб парвариш қилмоқдалар. Бригадада хўжалик ҳисоби жорий қилинган. Бригада аъзолари кундалик ишларни махсус дафтарга ёзиб борадилар.

Бундай ўқув-ишлаб чиқариш бригадалари Янгийўл районидаги Сталин номли колхозда, Оққўрғон районидаги Фрунзе номли колхозда, Ўртасарой районидаги бир қатор колхозларда ҳам ташкил этилган. Бу эса ўқувчиларни меҳнатсеварлик руҳида тарбиялашга, уларнинг билимларини мустаҳкамлашга хизмат қилмоқда.

Б. Мирзааҳмедов,
А. Пригожин.

* * *

Тошкентдаги 9-поликлиника коллективи меҳнаткашларга намунали медицина хизмати кўрсатаётир. Поликлиника врач ва ҳамширалари аҳоли ўртасида турли касалликларнинг олдини олиш, даволаш ҳақида лекция ва суҳбатлар ўтказмоқдалар. Айниқса врачлардан Вергазова, Дўстметова, Қаюмова ўртоқлар ўқиган лекциялар аҳоли ўртасида катта қизиқиш уйғотди.

Э. Исроилов.

Қурилиш ишлари технологиясини яхшилайлик

Технология процессларини тинмай такомиллаштириб бормасдан туриб, техникани янада ривожлантириб бўлмайди. Шу сабабли ҳам саноат корхоналарида технология процессларини ташкил этишга алоҳида эътибор берилади. Жумладан, технологлар ишлаб чиқилган технология процессларига қандай амал қилинаётганлигини назорат қилибгина қолмасдан, балки шу билан бирга бу жараённи тағин ҳам яхшилаш ва уни такомиллаштириш устида олимлар ва ишлаб чиқариш илғорлари билан ҳамкорликда муттасил иш олиб бораётирлар. Бирорта корхонанинг аввалдан пухта ўйлаб ва ишлаб чиқилган технологик процессга эга бўлмасдан туриб нормал ишлашини тасаввур қилиб кўриш қийин.

Лекин шуни айтиш керакки, иш кўрсаткичларини тубдан яхшилашга имкон берувчи бу муҳим масала билан қурилиш ташкилотларида деярлик шуғулланилмаётир. Ўтган йиллар мобайнида бинокорлик ташкилотлари қолоқ, кустар соҳадан йирик, қудратли индустриямизнинг ҳал қилувчи соҳаларидан бирига айланди. Улар кўптармоқли ёрдамчи корхоналарга ҳамда оғир ишларни тўла механизациялашга имкон берувчи ҳозирги замон техникасига эга. Лекин шундай бўлишига қарамай, бинокорлик технологиясини ташкил этиш бундан кўп йиллар муқаддам қандай бўлса, ҳозир ҳам худди ўшандайлигича қолиб келмоқда, бу масалалар билан асосан бригадирлар ҳамда прораблар шуғулланмоқда.

Объектларда иш одатда меҳнатни ташкил этиш ва пухта ўйлаб тузилган технология лойиҳасига эга бўлмасдан туриб иш бошланади. Шу сабабли ҳам деярлик барча кенгашларда, мажлисларда, йиғилишларда бинокорлик ишларидаги айнан камчиликлар қайта-қайта таъкидлаб кўрсатилаберади. Бу камчиликлар шундан иборатки, қурилиш участкаларида меҳнат ёмон ташкил этилади, ишлаб чиқариш маданияти паст, шу сабабли ҳам мавжуд механизмлардан жуда қониқарсиз фойдаланилмоқда.

Ана шу камчиликларнинг узоқ вақтдан бери давом этиб келаётганлигига асосий сабаб бинокорлик ишларини ташкил этиш ва технологиясини лойиҳалаштириш масалалари билан ҳалигача жиддий равишда шуғулланмаётганликдадир. Бинокорлар у ёки бу бинонинг проектини олганларида, унда умуман бино ва унинг айрим қисмлари тайёр ҳолда қандай кўриниши, бошқача қилиб айтганда, нима қурилиши жуда мукаммал ишлаб чиқилган бўлади. Лекин биноларнинг лойиҳаларида объектни ва унинг айрим бўлакларини қандай қилиб, қандай механизмлар ёрдами билан, қандай материаллардан тиклаш зарурлиги ҳақидаги масалаларга мутлақо эътибор берилмайди. Кўпгина лойиҳалаш ташкилотлари объектларнинг проектларини тузаётганларида бинокорлик ишларини ташкил этиш ва технологияси масаласини мутлақо унутиб қўядилар ёки хўжакўрсингагина, расмиятчилик учун ана шу бинога қанча материал ва ишчи зарурлигини кўрсатадилар, холос.

Бу ўринда шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, бинокорлик ишларини ташкил этиш ва технологияси масалалари билан юқори қурилиш ташкилотлари ҳам шуғулланмаётирлар. Бундай ташкилотларнинг ишлаб чиқариш-техника бўлимлари асосан кундалик ишлар билан банд бўлиб қолаётирлар. Шу сабабли ҳам қурилиш ташкилотларидаги жиддий камчиликларни тугатиш мумкин бўлмаётир.

Ҳозирги пайтда, бинокорлик ишлари суръатини ошириш ҳамда бажарилаётган иш сифатини кескин яхшилаш юзасидан жиддий талаблар қўйилаётган бир пайтда қурилиш ишларини ташкил этиш ва технологиясининг мукаммал ишлаб чиқилган проектига эга бўлмасдан туриб, кўнгилдагидек натижага эришиш қийин. Бундай проектни изчиллик билан бажариш ҳар бир қурилиш ташкилотида қонун бўлиши керак. Ишлаб чиқилган технологиянинг бузилишига йўл қўйган киши, саноат корхоналарида технология процессларини бузган шахс қандай жавобгарликка тортилса, қурилиш ташкилотларида ҳам худди шундай қилиб қўйиш зарур.

Бунда асосан технология проекти материалларини ким тайёрлайди, технология карталарини ким ишлаб чиқади — ана шу масалани ҳал қилиш зарур. Қурилиш технологияси ишлаб чиқилаётганда икки нарсага алоҳида эътибор бериш керак. Жумладан, объектни қуриш лойиҳада қандай кўрсатилган бўлса, технология процессларида ана шу изчилликка қатъий риоя қилиш талаб этилади. Лойиҳа шу кунинг талабларини ўзида акс эттириши, яъни иш методлари прогрессив бўлиши ҳамда бинокорлик ташкилотларининг реал имкониятлари ҳисобга олиниши зарур. Технологик карта тузаётган киши қурилиш индустриясининг энг янги ютуқларидан хабардор бўлиши ва бинокорлик ташкилотларидаги реал имкониятларни яхши билиши керак. Ана шу мулоҳазаларни эътиборга олганда бизнингча, технология процессини лойиҳалаштиришни проект ташкилотларига бериб бўлмайди. Чунки улар жойлардаги ҳақиқий аҳволни унчалик яхши билмайдилар. Шу сабабли технология лойиҳасини ишлаб чиқишни йирик қурилиш ташкилотлари ҳузуридаги махсус группаларга топшириш маъқулдир.

Қурилиш технологиясини яхшилаш, ҳеч шубҳасиз бинокорлик ишларини янада жонлантириб юбориш ва бу соҳадаги камчиликларни қисқа муддат ичида тугатиш имконини беради. Қурилиш ташкилотлари, қолаверса республика қурилиш министрлиги бу масалалар билан чинакамига шуғулланадиган вақт келди. Бинокорларимиздан ҳаёт ана шуни талаб қилмоқда.

В. РЕССЛЕР,
бинокор-инженер.

ГАЗЕТА ТЕМАСИДА

Сатирик газеталарнинг таъсирчанлигини оширамиз

Пискент районидаги бир қатор колхозларда сатирик газеталар чиқарилмоқда. Улар ғўза қатор ораларига ишлов беришни кучайтиришда колхоз правлениеларига ва бошланғич партия ташкилотларига яқиндан ёрдам беряпти. Айниқса бу соҳада Энгельс номли колхозда чиқаётган «Қалампир» сатирик газетасининг иши мақташга сазовордир.

Газетанинг ҳар бир сони турли карикатуралар билан чиқади. Унда чопиқни сифатсиз ўтказаётган, ғўзани қондириб суғормаётган бригада ва звеноларнинг ишлари танқид қилинади. Ўз шахсий манфаатини кўзлаб, жамоат ишидан бўйин товлаганлар қораланади.

Газетанинг бир сонида 6-бригаданинг аъзоси Ғулом Холхўжаевнинг ишламасдан, савдогарчилик қилаётгани кўрсатилган эди. Орадан кўп ўтмади. Холхўжаев «Қалампирнинг» аччиқ таъналаридан тегишли хулоса чиқарди ва жамоат ишларида актив қатнаша бошлади.

«Ишёқмасларга колхозда ўрин йўқ» сарлавҳали хабарда ғўза парваришида қатнашмай, ўз томорқасида ишлаб юрган колхозчи Неъмат Олимовнинг ярамас ҳаракатлари тилга олинган эди. У танқиддан кейин хатосини тузатди. Эндиликда Олимов ғўза парваришида қатнашиб, нормани 1,5-2 баравар қилиб бажаряпти.

Юқоридагидек мисолларни кўплаб келтириш мумкин. «Қалампир»нинг бир сонида фельдшер Рўзимат Қорабоевнинг интизомсизлиги, беморларга қўпол муносабатда бўлаётгани очиб ташланди. Колхоз бошланғич партия ташкилоти ўз йиғилишида мақолани муҳокама қилиб, тўғри топди. Район соғлиқни сақлаш бўлими партия ташкилотининг Қорабоев ҳақида чиқарган қарорини қувватлаб, уни ўз вазифасидан бўшатди. Медпунктда тартиб ўрнатилди. Сатирик газета колхоз ва бригадаларда иш унумини ошириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлашда катта роль ўйнамоқда.

Лекин шуни ҳам айтиш керакки, район газетаси деворий ва сатирик газеталарнинг ишини яхшилашда редколлегия аъзоларига яқиндан ёрдам бермаётир. Газета сонлари обзор қилинмайди. Энг яхши деворий, сатирик газеталарнинг кўриги ўтказилмаяпти.

Ишимиздаги бундай камчиликларни қисқа вақтда тузатиб, сатирик газеталарнинг янада мазмунли бўлиши учун курашамиз.

Н. БЕКНАЗАРОВ,
Пискент район «Пахта учун кураш» газетасининг редактори.

СССР халқ хўжалигини 1958 йилда ривожлантириш давлат планининг биринчи ярим йилда бажарилиш якунлари тўғрисида

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг ахборотида кўрсатиладики, **саноатда ялпи маҳсулот ишлаб чиқаришнинг биринчи ярим йиллик плани 104 процент бажарилган. СССРда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 1957 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан ўн ярим процент кўпайган. Барча иттифоқчи республикалар ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ва маҳсулотнинг энг муҳим турларидан кўпчилигини ишлаб чиқариш биринчи ярим йиллик планини ошириб бажарганлар.** Сахалин халқ хўжалиги кенгашини мустасно қилганда, барча халқ хўжалиги кенгашлари планни тўла ва ошириб бажарганлар.

Ахборотда таъкидланадики, саноат ишлаб чиқаришини ривожлантиришдаги янги ютуқлар саноат ва қурилишни бошқаришни қайта қуриш натижасида қўлга киритилди.

Марказий статистика бошқармаси таъкидлайдики, СССР халқ хўжалигини 1958 йилда ривожлантириш давлат планининг биринчи ярим йилда бажарилиш якунлари халқ хўжалигининг асоси бўлган социалистик индустриянинг узлуксиз ривожланаётганлигини, социалистик қишлоқ хўжалигининг кескин даражада юксалаётганлигини, совет фани ва маданиятининг катта муваффақиятларини ва меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини ва маданий даражаси янада оширилаётганлигини кўрсатади.

Давлат саноатининг айрим тармоқларида ялпи маҳсулот 1957 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан қуйидагича кўпайди: Қора ва рангли металлургия бўйича тўққиз процент, ёқилғи ва энергетика саноатида ўн процент, машинасозлик ва металл ишлашда ўн тўрт процент, химия ва резина саноатида ўн уч процент, бинокорлик материаллари саноатида йигирма олти процент кўпайди. Саноат маҳсулотининг кўпгина энг муҳим турлари бўйича 1958 йилнинг биринчи ярим йиллик плани муддатидан илгари бажарилди. Оғир саноатда маҳсулотнинг кўпгина муҳим турлари бўйича ҳам ярим йиллик план ошириб бажарилди. Кенг истеъмол қилинадиган кўпгина энг муҳим товарлар ишлаб чиқариш бўйича 1958 йилнинг биринчи ярми плани муддатидан илгари бажарилди.

Биринчи ярим йилда ўн тўққиз миллион уч юз минг тонна чўян, йигирма етти миллион тонна пўлат, йигирма бир миллион уч юз минг тонна прокат, икки юз қирқ беш миллион тонна кўмир, эллик тўрт миллион тонна нефть, бир юз ўн тўрт миллиард киловатт-соат электр қуввати, икки минг саккиз юз дона йирик электр машиналари, бир миллион юз мингта электродвигателлар, бир юз тўққиз минг физик единица тракторлар, ўн беш миллион тўққиз юз минг тонна цемент, икки миллиард тўққиз юз миллион метр ип газлама чиқарилди ва ҳоказо.

Партия ва ҳукуматнинг колхоз тузумини янада ривожлантириш ва МТСларни қайта ташкил этиш соҳасида ўтказаётган тадбирлари колхозчи деҳқонларнинг ташаббускорлигини ва активлигини тағин ҳам оширишини таъминлади. Бунинг натижасида кўклам экиши муваффақият билан ўтказилди ва баҳор кечикиб келганига қарамай, баҳори экинлар экиш плани ошириб бажарилди. 1958 йилда ҳосил олинадиган барча қишлоқ хўжалик экинлари экилган майдон бир юз тўқсон беш миллион гектардан ортиқ ерни ташкил этди ва ўтган йилдагига қараганда бир ярим миллион гектардан зиёдроқ кўпайди.

Экинларнинг ҳолатига қараганда, мамлакатда қишлоқ хўжалик экинларидан, айниқса Сибирь, Қозоғистон, Волга бўйининг асосий ғаллакор районларида, шунингдек Шимолий Кавказда, Украинада ва мамлакатнинг бошқа бир қанча районларида яхши ҳосил олинишини кутилмоқда.

Колхозларда ва совхозларда жамоат чорва молларининг сони 1957 йил 1 июлдагига нисбатан қуйидагича кўпайди: қора моллар тўрт ярим миллион бош, чўчқалар уч миллион уч юз минг бош, қўй ва эчкилар саккиз миллион уч юз минг бош кўпайди. 1958 йилнинг биринчи ярмида гўшт, жун ва тухум тайёрлаш ҳамда харид қилиш давлат плани анча ошириб бажарилди.

1958 йилнинг биринчи ярмида қишлоқ хўжалигига жуда кўп қишлоқ хўжалик машиналари юборилди.

«Колхоз тузумини янада ривожлантириш ва машина-трактор станцияларини қайта ташкил қилиш тўғрисида» СССР Олий Совети томонидан қабул қилинган Қонунга мувофиқ, колхозларнинг олтмиш беш проценти шу йил 1 июлга қадар ўзларига керакли техникани сотиб олдилар.

Транспортнинг кўпчилик хиллари бўйича план топшириқлари ошириб бажарилди.

Ўтган ярим йил ичида халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида янги ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилди. Оғир, енгил ва озиқ-овқат саноати учун капитал маблағ чиқариш ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан кўпайди.

СССР халқ хўжалигидаги ишчи ва хизматчиларнинг сони 1958 йил биринчи ярмининг охирига келиб ўтган йилнинг биринчи ярми охиридагига нисбатан, бир миллион киши миқдорида кўпайди.

Саноатда ишчиларнинг меҳнат унумдорлиги 1958 йилнинг биринчи ярмида 1957 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан олти процент, қурилишда ўн процент кўпайди.

Ахборотда кўрсатиладики, совет халқининг моддий фаровонлигини ва маданий савиясини янада оширишга қаратилган катта тадбирларни амалга ошириш 1958 йилнинг биринчи ярмида давом эттирилди. Саноат ишчилари ва хизматчиларини иш ҳақлари камайтирилмаган ҳолда қисқартирилган иш кунига ўтказиш давом этди.

Ўтган ярим йил ичида Совет Иттифоқи аҳолиси социал страхование бўйича нафақа ва тўловлар, пенсиялар ҳамда бошқа тўловлар ва енгилликлар бўйича бир юз олти миллиард сўм ёки 1957 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан олти процент ортиқ олдилар.

1958 йилнинг биринчи ярми учун белгиланган чакана товар обороти плани бажарилди. Давлат ва кооператив савдоси чакана товар оборотининг умумий ҳажми уч юз ўн тўрт миллиард беш юз миллион сўмни ташкил этди ва 1957 йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан йигирма икки миллиард сўм кўпайди.

Давлат ва кооператив савдоси йўли билан кенг истеъмол қилинадиган турли товарлар сотиш анча кўпайди.

Социалистик маданиятнинг ҳамма соҳасида тағин ҳам ютуқларга эришилди. Бошланғич, етти йиллик ва ўрта мактаблардаги ўқувчиларнинг сони ишчи ва қишлоқ ёшлари мактаблари ҳамда катталар мактаблари ўқувчиларини бирга қўшиб ҳисоблаганда, ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан беш юз минг киши кўпайди. Олий ўқув юртлари, техникумлар ва бошқа ўрта махсус ўқув юртлари бу йил саккиз юз ўттиз мингдан ортиқ ёш мутахассислар тайёрлаб чиқарадилар.

Бу йил даволаш ва санитария-профилактика муассасаларининг шохобчаларини янада ривожлантириш давом этди. Даволаш муассасаларининг энг янги аппаратлар ва ускуналар билан таъминланганлик даражаси ошди.

Уй-жойларни фойдаланишга бериш анча кўпайди. Давлат плани бўйича ажратилган маблағлар ҳисобидангина 1958 йилнинг биринчи ярмида умумий майдони ўн икки миллион квадрат-метрга яқин, ёки ўтган йилнинг биринчи ярмидагига нисбатан икки миллиондан ортиқ турар уйлар қурилди ва фойдаланишга берилди.

Ахборотда кўрсатилишича, чет мамлакатлар билан иқтисодий алоқаларни кенгайтириш давом этди. Машина ва ускуналарни экспорт қилиш анча кўпайди. (ТАСС).

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Бир балоси бўлмаса..."

Тошкент шаҳар «Зеленоводстрой» трестининг ходимлари Кулаков ва Карповлар шу йил 18 март куни яширин равишда трест базасидан бир юк машинасида олма кўчатлари ортиб кетаётганларида қўлга тушганлар.

Калинин район милиция бўлими бошлиғи Шокиров, трест бошқарувчиси Ғаниев ва питомник бошлиғи Одилов ўртоқлар айбдорларни жавобгарликка тортмаганликлари ва бундай воқеаларнинг олдини олмаганликлари кўрсатилиб, газетамизнинг 11 июнь сонида танқидий материал босилган эди.

Область ички ишлар бошқармаси бошлигининг ўринбосари ўртоқ Остоновнинг редакцияга билдиришича Калинин район милиция бўлими материал юзасидан текшириш ўтказиб, шу йил 8 июлда айбдорлар устидан жиноий иш қўзғатган.

Севимли халқ рақслари

... Шўх пахта куйи ўйинга чорлайди. Саҳнага бирин-кетин кириб келган раққоса қизлар, ўйинчи йигитлар бир зумда пахта терими рақсини бошлаб юборадилар. Узоқ-узоқларга чўзилиб кетган колхоз даласида мўл пахта ҳосили етиштирилган. Лўппи-лўппи очилган пахталар жадал териб олинмоқда. Ана, чевар теримчи қиз биринчи бўлиб хирмонга «оқ олтин» келтирди. Унинг чеҳрасида қувонч, лабида табассум. Бир неча тонналаб пахта териш мажбуриятини олган пахтакор ёшлар оз эмас. Улар ҳам ваъдага яраша тер тўкаяптилар.

Мўл ҳосилни йиғиб-териб олгач, пахта байрамини ўтказишнинг ўзига хос завқи ва гашти бор. Шунинг учун ҳам бугун колхозда тантана, шодлик. Ўйинга ҳатто чолу-кампирлар ҳам қатнашмоқда.

Туркманистон ССР Давлат халқ рақс ансамблининг Тошкентда бераётган гастроль тамошалари ана шу картинани акс эттирувчи «Пахтакорлар» рақс сюитаси билан бошланади. Рақс сюитасини ансамбл артистларидан А. Мамедова, А. Қурбонов, Т. Алламуродовлар маҳорат билан бажарадилар.

Санъаткорлар коллективи, дастлаб 1941 йилда оддий тўгарак сифатида ташкил этилган эди. Коллектив талантли ёш ижрочилар ҳисобига бойиб борди. 1956 йилга келиб коллектив состави 50 кишига етди. Ижрочилар маҳорати ортиб, мураккаб номерларни ўз репертуарига кирита олган коллектив 1956 йилда Туркманистон ССР Давлат халқ рақс ансамблига айлантирилди. Ансамблга Туркманистон ССРда хизмат кўрсатган артист Танҳо Изроилов бадиий раҳбарлик қилмоқда.

Ансамбль ўтган йили Москвада бўлиб ўтган ёшлар ва студентларнинг VI жаҳон фестивалига қатнашиб, катта муваффақиятларни қўлга киритди. Ансамбль фестивалнинг олтин медали билан мукофотланди.

Ансамблнинг концерт номерлари рангба-рангдир. Ансамблнинг раққоса қизлари «Қизлар ўйини», «Пиёла» ўйинини ўзига хос нафислик билан ижро этадилар.

«Йигитлар» ўйини шўх темпда ижро этилади. Турли касб эгалари қиёфасида саҳнада пайдо бўлган ўйинчи йигитлар бахтиёр социалистик ҳаётдан гоят мамнун эканликларини ўзларининг енгил ва жозибали ўйинлари билан ёрқин ифода этадилар.

Хоразм халқ рақси «Лазги» ижро этилар экан, залда катта қизиқиш пайдо бўлади. Тамошабинлар рақсни ижро этган И. Кишаевани ҳам, А. Мамедовани ҳам, С. Жаффоровани ҳам узоқ табриклайдилар. Догистон лазгиси «Уч дўст» ижро этилиши жиҳатидан хоразмча «Лазги»дан қолишмайди. Ансамбль ўйинчилари мамлакатимиз халқларининг севимли ўйинларини моҳирлик билан ижро этадилар.

Озарбайжонча ўйинлар ҳам яхши чиққан. «Ҳазил рақс» озарбайжонча «Рақс сюита»си билан уланиб кетади. Катта маҳорат билан ижро этилган молдаванча «Тэбэкэряска» ўйини ҳам ҳаммага манзур бўлди.

Қардош республика халқлари рақсларини муваффақият билан ижро этиб келаётган Туркманистон ССР Давлат халқ рақс ансамбли ўзбек тамошабинларига яна бир неча марта концерт кўрсатади.

А. АЛИЕВ.

Оқшомда

Дилрабо ел эсар осуда,
Ойнинг акси қалқийди сувда.
Мамнун бўлиб ўз ишидан у
Борлиқ узра сочади ёғду.
Куй чалади жилға, булоқлар,
Рақс этади ел-ла япроқлар,
Қирғоқ узра майса поёндоз,
Узоқлардан келар шўх овоз.
Нури билан ой сочим силаб,
Жилваланар, мени эркалаб
Шивирлайди: Атрофга қара,
Қандай гўзал, ажиб манзара.

Бари сенинг бахтингни куйлар,
Бари сенинг иқболинг сўйлар.
Япроқларнинг шивирлашида,
Сокин кўлнинг живирлашида,
Атр сочган ел нафасида,
Улкан тоғлар қиёфасида,
Барчасида, барчасида сен
Ўз бахтингдан достон ўқийсан.
Мен илҳом-ла ўқийман ғазал,
Баҳор каби ёшлигим гўзал!

Гулчеҳра НУРУЛЛАЕВА.

Фан йўлида

— Ойи, оёғим оғрияпти.

— Кўп югургандирсан, — она ўз боласининг арзига эътиборсиз қаради. Боланинг оёқ оғриғи ҳақидаги арзи такрорлана бошлагандан сўнг она врачга мурожаат қилди. Врач касалликнинг бод эканлигини тахмин қила бошлади.

Болаларда учрайдиган бод хавфли касаллик. Бу касалликни тўғри аниқлаш ва даволаш врачларнинг вазифаси.

Мана шу тўлиғича аниқланмаган касалликни ўзбек қизи Саломат Йўлдошева ўргана бошлади. У, Тошкент медицина институтининг болалар терапевтика клиникасида ассистент бўлиб ишлаш билан бирга, болаларда учрайдиган бод касаллигини эътибор билан ўрганишга киришди.

Саломат Йўлдошева 1937 йили Москвадаги 2-Медицина институтининг даволаш факультетини тамомлагандан сўнг Ўзбекистонга ишга келди. У, аввало қишлоқда беш йил врач бўлиб ишлаб чиниқди. Сўнг, район, область соғлиқни сақлаш бўлимларида хизмат қилди. Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари вазифасини бажарди. Кейин у Тошкент медицина институтига ишга ўтди. 1951 йили ассистент Йўлдошева қандидатлик диссертациясини ёқлади.

Икки йилдан бери у, профессорлардан Р. С. Гершенович ва Д. Д. Лебедев раҳбарлигида Ўзбекистон шароитида болаларда бод касаллигининг тарқалиши ва клиник формалари ҳақида докторлик диссертацияси ёзиш учун илмий-тадқиқотлар олиб бораётир. Бу темада Йўлдошева 14 илмий иш ёзди. Булардан саккизтаси нашр этилди.

Қобилиятли педиатр, жамоатчи, ишчан ўзбек қизи С. Йўлдошева медицина сирларини очиш, кишилар соғлигини сақлаш йўлида ҳормай-толмай самарали меҳнат қилмоқда.

А. КИМ.

РЕПОРТАЖ

Хумсондаги пионер лагерида

Қизиқарли китоб экан.

Икки томони тоғлар билан ўралган катта асфальт йўлдан бормоқдамиз. Бир неча метр чуқурликда азим Чирчиқ дарёси чайқалиб оқмоқда. Тоғ бағридаги тўп-тўп дарахтлар, ажойиб манзаралар узоқлардан кўзга ташланади. Бири-биридан гўзал, хушҳаво қишлоқлар киши баҳри-дилини очади.

Хўжакентга етганимизда машинамиз чапга, пастликка бурилиб, дарё кўпригидан ўтдида, «куч» тўплаб баландликка интилди, текисликка чиққач ям-яшил дарахтзорлар оралаб ғизиллаб кетди.

Машина гоҳ пастликка тушиб, гоҳ баландликка кўтарилиб торгина йўлдан олға борарди. Шўх Ўгам дарёсининг суви тошлардан тошларга урилиб, ажиб бир куй янграйди. Ёнғоқ, олма, ўрик, олча ва бошқа дарахтларнинг серҳосил шохлари аста-секин эсаётган шабадада тебранади.

— Пионер лагерига шу йўлдан борамизми? — машина бир нафас тўхтагач, сўради ҳамроҳлардан бири.

— Ҳа, шу йўлдан борасиз, яқин қолди, тепаликдан ошсангиз лагерь кўринади, — деди мулойимлик билан йўловчи.

Баландликка чиқишимиз билан дарвоза кўзга ташланди, навбатчилик қилиб турган икки пионер салют бериб бизни самимий кутиб олди ва лагерь томон бошлаб борди.

Бу жой Мискарам деб аталар экан. Ўнг томонда Қузғай тоғ, чапда эса Сувли сой. Кўксой узумзорлар, булоқлар макони. Ана шу ажойиб манзарали жой пионерларники.

Қош қорайгач, бирданига ялт этган Ильич чироғи ҳаммаёқни нурга буркади.

Барабан ва горнлар янграб, пионерларни сафга чорлади. Калинин районидаги болалар уйида тарбияланувчи Мавлонов, А. Матросов номидаги пионерлар отрядининг тантанали маросимга тайёрлиги ҳақида дружина раисига рапорт беради. Сафда турган бошқа отрядларнинг раислари ҳам навбатма-навбат рапорт берадилар.

Қорасув районидаги болалар уйида тарбияланувчи, дружина раиси И. Волков музика садолари остида лагерь байроғини баланд кўтарди. Пионерлар ўз отрядлари номидан бирин-кетин сўзга чиқадилар. Янгийўл районидаги 19-болалар уйида тарбияланувчи Ф. Фазлиддинова бундай деди:

— Жонажон партиямиз, она-Ватанимиз биз ёшларга абадий бахтли ҳаёт яратиб берган. Аъло ўқиш билан бирга ўлкамизнинг энг кўркам, хушҳаво боғларида қувноқ дам оламиз. Янада яхши ўқиш учун куч-қувват тўплаймиз. Қувноқ, бахтли ёшлик учун жонажон партиямизга ва она-Ватанимизга минг-минг раҳмат!

Тантанали маросим тамом бўлади. Пионерлар катта давра олишиб, гулханни алангалатиб юборадилар. Гулхан атрофида узоқ вақтгача ўйин-кулги давом этади.

* * *

Бўстонлиқ районининг Хумсон қишлоғидаги соя-салқин, жойларда областимиздаги 8 та болалар уйида тарбияланувчи пионерлар ўз кучлари билан 8 та павильон, пионерлар хонаси, ошхона, кутубхона ва бошқа биноларни қурдилар. Ёшларнинг ғайрати билан бу ишлар 18 кунда тугалланди. Болалар тоғ бағридан ариқлар қазиб, лагерни сувга сероб қилдилар. Симлар тортиб

Тушки овқат пайти.

Ильич нури келтирдилар, уларнинг меҳнати ва ташаббуси билан давлатнинг катта маблағи тежалди.

Ёшларнинг ғайрати билан вужудга келган пионер лагерида ҳамма имконият мавжуд. Турли тўгарак ташкил қилинган. Пионер ва ўқувчилар физкультура билан шуғулланадилар, китоб ўқийдилар, тоғларга саёҳат қиладилар. Бу ерда 600 дан кўпроқ ўғил-қиз дам олиб, куч тўпламоқда.

Келгуси йилда лагерь яна ҳам кенгайтирилади. катта бинолар қурилади. Шундай қилиб, бу боғлар область болалар уйларининг тарбияланувчилари дам олиб, ҳордиқ чиқарадиган жойга айланади.

Ш. КУЗАНБОЕВ.

Болалар мазза қилиб чўмилмоқдалар.

И. Гильдин фотолари.

Жамоат чорвачилигини ривожлантириб, унинг маҳсулдорлигини янада оширамиз

МОҲИР ЧЎПОН

Кўмкўк адирлар оша гўзал манзарани завқ билан томоша қилиб борар эдик. Шу пайт узоқдан ёқимли куй эшитилди:

Кечалари тиним билмай қўй боқаман,
Боққан қўйим семирганда шод бўламан.
Далам тўла мазали ўт қурай, қўйим,
Дўстларим шод бўлишсин тинглаб куйим.

Ҳамроҳимиз — колхоз раиси ўртоқ Алпи Қулдибоевдан бу ким деб сўрадик. Раиснинг гапига қараганда бу куйни колхознинг моҳир чўпони ўртоқ Аширмат Эштоев айтаётган экан.

Биз ёш, моҳир чўпоннинг қўйлари боқилаётган қўрага яқинлашдик. Эштоев тушки дам олишдан сўнг эндигина ишга киришай деб турган экан. Биз у билан суҳбатлашдик. Эштоев жуда ёшлик чоғиданоқ чўпонлик билан шуғулланади. У, шу колхозда 8 йилдан буён чўпон бўлиб хизмат қилади. Эштоев партия ва ҳукуматимизнинг жамоат чорвачилигини тинмай ривожлантириш тўғрисида қилаётган ғамхўрлигига жавобан бу йил қўйлардан кўплаб қўзи олди, яъни 100 бош қўйдан 130 бош соғлом қўзи олишга муваффақ бўлди. Шунингдек ҳар бир қўйдан йил охирига қадар камида 3-4 килограмм жун қирқиб олиш учун курашаётир.

Эштоевнинг отарида ҳаммаси бўлиб 320 совлуқ бор. Моҳир чўпон қўй-қўзиларни семиртириб боқиш учун ҳаракат қилаётир.

Бўстонлиқ районидаги «Қизил Ту» колхозида қўйчилик чорвачиликнинг асосий тармоқларидан ҳисобланади. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти қўзилатиш кампаниясини муваффақиятли ўтказиш учун қатор тадбирларни амалга оширди. Отарларда фидокорона меҳнат қилаётган чўпонларнинг унумли ишлаши учун ҳар тарафлама шароит яратиб берилди. Чўпонлар ҳам ана шунга яраша меҳнат қилиб, ўзларига топширилган вазифани сидқидилдан бажараётирлар. Қўзиларни соғлом сақлаш, семиртириш ҳамда қўйлардан юқори сифатли жун қирқиб олиш соҳасида катта-катта ютуқларни қўлга киритаётирлар. Бу ютуқларнинг қўлга киритилишида моҳир чўпон ўртоқ Эштоевнинг ҳам ҳиссаси бор.

Н. ЙЎЛДОШЕВ.

Совхознинг илғор сут соғувчилари

Сирдарё районидаги «Малик» совхозида пахтачилик билан бир қаторда чорвачилик ҳам тинмай ривожлантирилмоқда. Совхознинг моҳир сут соғувчилари, молбоқарлар, чўпонлар бир-бирлари билан мусобақалашиб яхши натижаларга эришаётирлар. Бу ерда соғин сигирлардан тобора кўп сут соғиб олинаётир. Тажрибали сут соғувчи Устиния Полюнина совхоз фермасида 12 йилдан буён ишлайди. У меҳнатда юқори кўрсаткичларга эришганлиги учун 1956 йилда Ленин ордени билан мукофотланган эди. Полюнина ўтган йили ҳам сут соғишда катта ютуқларни қўлга киритди: ўз боқимидаги 21 бош соғин сигирнинг ҳар биридан 3900 литрдан сут соғиб олган.

Тажрибали чорвадор Полюнинанинг бу йилги фидокорона меҳнати ҳам диққатга сазовордир. У ҳозиргача ҳар бош соғин сигирдан 2000 литрдан ошириб сут соғиб олди. Ўртоқ Полюнинанинг мусобақадоши Феня Нурмамбетова ҳам ўз зиммасига олган мажбуриятини шараф билан бажариш учун курашмоқда.

Совхозда ҳар йили ҳам чорва моллари учун мустаҳкам ем-хашак базаси яратиш учун курашилади. Шу туфайли ҳам чорва моллари, соғин сигирлар тўйдириб боқилади, кўп сут соғиб олинади. Совхоз чорвадорлари бу йил ҳам маккажўхори ва бошқа табиий ўтлардан кўплаб силос бостириш, ем-хашак жамғариш чораларини кўраётирлар. 80 гектар ерга экилган маккажўхори агротехника қоидаларига риоя қилинган ҳолда сифатли парвариш қилинмоқда. Ҳар бош сигирга 10-12 тоннадан силос бостирилади.

«Малик» совхозининг чорвадорлари аҳоли жон бошига гўшт, сут, ёғ маҳсулотлари етиштириш соҳасида АҚШга етиб олиш учун бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, меҳнатда яхши кўрсаткичларга эришаётирлар.

А. КЎЧАРОВ.

Коллективнинг дастлабки ютуғи

Оҳангарондаги наслчилик совхозининг ишчи ва механизаторлари чорва моллари учун мўл-кўл ем-хашак жамғариш мақсадида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Чорвадорлар яйловлардаги табиий ўтлардан камида 1700 тонна силос бостиришга аҳд қилганлар.

Силос тайёрлашда совхознинг марказий «Боғаро» бўлим ишчилари айниқса уюшқоқлик билан ишламоқдалар. Бу бўлимда ҳозир 500 тоннадан ортиқ силос тайёрланиб, план ошириб бажарилди. Совхоз ишчилари силос бостириш билан бирга пичан тайёрлаш ишини ҳам қизғин давом эттирмоқдалар. Ҳозиргача 300 гектардан ортиқ ердаги пичан ўриб олинди.

Совхозда пичан ўришга 100 дан ортиқ киши, 20 трактор, от сенокосилкаси, 10 автомашина, бир неча арава ва бошқа транспорт воситалари сафарбар этилган. Ўриб олинган пичан 5 та ғарам қиладиган машина ёрдамида пешма-пеш ғарам қилинаётир.

Бу ерда чорвачиликни ривожлантириш, унинг маҳсулдорлигини оширишда яхши озуқа ҳисобланган маккажўхори, илдиз мевали ва полиз экинларидан мўл ҳосил етиштиришга ҳам катта эътибор берилмоқда. Совхозда 700 гектар ерга маккажўхори, 250 гектар ерга полиз ва 200 гектар ерга илдиз мевали экинлар экилди. Бу экинлар яхши парвариш қилинмоқда.

Меҳнатсевар совхоз ишчилари жун тайёрлаш планини май ойидаёқ 140 процент ва ярим йиллик гўшт тайёрлаш планини 100 процент қилиб бажарганлар.

А. АЪЗАМОВ.

ТАНҚИД ВА БИБЛИОГРАФИЯ

Дадил қадам

Кўп миллатли совет адабиёти хазинасига ажойиб дурдоналар қўшаётган ўзбек совет ёзувчилари 1957 йилда бир қанча йирик проза асарлари, ажойиб пьесалар яратдилар, янги поэтик асарлар китобхонларга тақдим этилди.

Поэтик асарлар ичида шоир Султон Акбарийнинг «Гирдоб»[1] поэмаси темаси, бадиий маҳорати, шунингдек новаторлик чизиқлари билан алоҳида қайд қилинишга ва авторга яхши истаклар, эътирозлар билдиришга лойиқ полотнодир.

Шоир ўз асарини Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 40 йиллигига аташи бечиз эмас. Бу шунчаки бағишловгина бўлиб қолмай, балки бу ният асарнинг ғоявий ва тематик уйғунлиги билан чамбарчас боғланиб кетган, бу мантиқий занжир катта оҳангдошлик касб этган. Бу оҳангдошлик ҳатто асарнинг номланишида ҳам яққол кўзга ташланиб турибди.

Султон Акбарий ҳар бир қаламкашга янги-янги уфқлар очган инсон эрки ва пок муҳаббати темаси устида меҳнат қилиб, натижада кишига ҳузур бағишлайдиган, юракларни тўлқинлантирадиган ихчам озодлик ва севги қиссасини ярата олган.

Китобхонларимиз ўзбек совет адабиётида инсон эрки учун зулмга қарши исён кўтариш, мардонавор курашиш, пок муҳаббат, садоқат мотивлари куйланган проза ва саҳна асарлари билан кўпдан танишлар. Султон Акбарий бу олижаноб темани қаламга олар экан, ижодий изланишга, янги бадиий приёмлар яратишга, янги бўёқлар ўйлаб топишга, ўз овозини баралла эшиттиришга, ижобий қаҳрамонлар образларини бўрттириш ва ёрқинроқ кўрсатишга самарали куч сарфлаган.

Асарнинг сюжети жуда содда ва ҳаётийдир; Октябрь революциясига қадар ўз бахтини тополмай машаққатли умр кечирган ямоқчи Жўрақул билан унинг софдил, вафодор, шаддот севгилиси Нигорнинг ҳаётий фожиалари асосий воқеа чизиғини ҳосил қилади.

Содда, тўпори, азамат йигит Жўрақул Нигор билан севишиб, қовишадилар. Улар фақирона ҳаёт кечирсалар ҳам бир-бирларига бўлган муҳаббатлари тобора ортиб бораберади. Лекин маҳаллада Нигорнинг гўзаллиги ҳақида гап-сўзлар тарқалади. Бу сўзлар бадкирдор, қиморбоз Чиноқбойваччанинг қулоғига ҳам чалинади. У ёмон режалар тузади. Ҳийла-найранг ишлатиб, ўз ёнидан қарз бериб Жўрақулни бир куни қимор ўйинига тортади. Умрида ошиқ ушламаган Жўрақул чув тушади, мастликда қанча пул ютказганини ҳам билмай қолади.

Жўрақул қиморхонада учиб қолганида, Чиноқбойваччанинг гумашталари Нигорни ўз уйидан отга босиб олиб қочадилар ва исловотхонага пуллайдилар. Тонгда ҳушига келган Жўрақул уйига келганида ёрини тополмайди. Кўп шаҳарларга излаб боради ва ниҳоят мардикор бозорида бир йигит билан ошна бўлиб қолади. Ундан Тошкентдаги исловотхонага янги бир гўзал хотин келганини эшитади. Аслида бу Жўрақулнинг севгилиси Нигор бўлади. Дўсти билан йўллар топиб уни қутқазишга киришади, исловотхонадан қочиб кетаётганларида Жўрақул ва Нигор қўлга тушади. Нигор яна қафасга киритилади. Жўрақул Сибирга сургун қилинади. Бу оғир жазодан воқиф бўлган Нигор устига лампа мойи қуйиб, бутун исловотхонани куйдиради. Жўрақул Петроградда революция бўлганлиги туфайли Сибирдан қайтиб келади, Тошкентдаги инқилобий воқеаларга қатнашиб, ёрининг қасосини олади. Эрк тантана қилади. Асарнинг қисқача сюжети шундан иборат.

Асар воқеаси кичик муҳаббат темаси доирасидан чиқиб, ижтимоий-бадиий уфқларга туташиб кетади. Ямоқчининг ўғли Жўрақул ёр шайдосигина бўлиб қолмайди. Унинг эркига ва муҳаббатига човут солган, уни поймол қилган замонга, тузумга қарши исён кўтаради. У ўзини революция ишига бағишлайди. Тошкентда Октябрь кунлари қурол кўтариб, жангга кирганида ҳам шу ўйлар уни банд қилади:

«... Айт оппоғим, ўчинг камлик қилса гар,
Фуқаролар ўчин қўшаман унга.
Осмонда чақмоқ чақиб шиддаткор,
Яшин отилгандай зулматга, тунга,
Тангри оламини зир қақшатаман.
Ўзим кўрсатаман беҳиштни сенга.
Ихтиёр қил, тоғни юлиб отаман.
Мен — миллионман. Эл-юрт
қудратдир менга»,

Шу содда ва равон сатрларда ўтмишда «косаси оқармай», «бахти чопмай» гадовачча бўлиб яшаган, қора ҳаётнинг одам ютар гирдобида боши айланиб қолган, оиласи тўзиб кетган Жўрақулнинг ҳаёт ва кураш йўли, уни шоир томонидан драматик ҳолатларга дучор қилиниши мароқли ва оригинал. Поэманинг икки ижобий қаҳрамони — Жўрақул билан унинг вафодори Нигор образлари жуда психологик ва романтикдир. Бу ҳолат образларнинг мусибатларини, ғазаб, ўч, нафрат туйғуларини, муҳаббатнинг илиқ нашидаларини, вафо аҳдини, кураш тантанасини ифода этишга шоирга кенг имконият беради.

Султон Акбарий асарнинг поэтикаси устида пухта ишлаган. У тўққиз бобдан иборат поэмани бошдан-оёқ 10 строфада ёзиб чиққан. Ҳар строфада саккиз сатр мураббa шаклида қофияланиб, сўнгги 9-10 сатрлар маснавий тарзида қофиялаштирилади.

Султон Акбарий асар композицияси устида ҳам жиддий ўйлаган, уни кўпроқ хотирлаш, эслаш приёми орқали сюжет линиясини очиб берган. Асарда баёнчиликнинг йўқлиги ўқувчиларни сюжет калавасини ўйлаб топишга мажбур қилади.

Шоир асар ғоясини бадиий бўёқлар билан чизишга уринган ва бунга эришган. Асар қаҳрамонларининг тили индивидуаллаштирилган, мисралар ширали, равон, ўйноқи, ҳароратли. Минг йўлдан ортиқ асарда янги изланиб топилган қофиялар, радифларнинг бир жойдагина ишлатилиши, муболаға, истиора, сифатлаш, жонлантириш каби бадиий воситаларнинг яратилиши асарнинг зийнатидир. Шоир халқ мақолларидан, ибораларидан айниқса «сен эмасми, севги, майли, нега, кошки, балки, ён, хайр, наҳотки» каби сўзларни қайта-қайта ишлатиб, такрор приёмидан жуда ўринли фойдаланганки, бу асарни ўқимишли қилган.

Султон Акбарий поэмасининг ўзига хослиги табиат манзаралари ва ҳаёт лавҳаларини қисқа сатрларда чизишда ҳам кўринади. Қиморга ютқазилган Нигорни Чиноқбойваччa гумашталари отга ўнгариб фоҳишахонага пуллагани олиб кетаётганларида шоир Нигорнинг ҳаёт йўлини ва муҳаббатини бундай чизади:

... Чотқол тоғларининг бир
ҳовучида
Гулкосадай турган Бахмал
қишлоғи,
Тунги зилзиланинг девкор
кучидан,
Тарс ажралиб кетган даралар
оғзи.
Оҳари тўкилмаган каллақанд
чўққи,
Ҳарсанг ёриғида очилган тош гул,
Ишқнинг ёзилмаган байтини ўқиб,
Гул ҳофизи бўлган бетоқат
булбул,
Қиз танасин ўпган ойна булоқлар,
Ҳаммасини Нигор хотирда
сақлар».

Асарда ҳаёт лавҳалари ёрқин кўрсатилган. Ундан «Гарттак қилишади бир тўп чапани. Тиззаларда қулдирар чилим. Ҳаёт бешигида ухлар ҳаммаёқ. Қалбга қаримоқ йўқ, севгига ўлим. Сўлитилган ўсма сиқилар эпчил, хина қони ёнар қўлда, тирноқда. Кўзларида ёшмас, қонни кўрдилар. Тутқин қалбларда тонг ёришар эди. Байроқларда ўқлар илма тешиги...» каби штрих, белги, ибораларни ўқиб, ижобий ва салбий образларни, уларнинг ҳатти-ҳаракатларини, орзу-тилакларини, ички ҳолатларини, портретларини ёрқин ҳис қилиш мумкин.

Поэманинг яна бир ютуғи шундаки, қишлоқи қиз вафодор Нигор исёнкор қалб эгаси қилиб тасвирланади. У фоҳишахонадан қоча туриб, қўлга тушганда ёрининг Сибирга кетишига чидолмай устига ёғ тўкиб ўзини куйдиради, харомхонани ёндиради. Шоир Нигорнинг «Ён! Етар!» монологида Октябрь революциясига қадар хўрланган гуноҳсиз ўзбек аёлларининг ноласи, қарғишини ишонарли ва таъсирли акс эттиради.

«...Киммен? — Ичкарига
қамалган ўлик!
Мардлик ҳунари-ла учқур отим
йўқ.
Ожизалик менга нучук кўргулик
Бургут бўлай десам қуш
қанотим йўқ,
Даҳшат, айтолмасам тилимдагини,
Излаб тополмасам дилимдагини.
Етар шариатнинг нопок қўлида
Жон беролмай ҳаргиз
типирлаганим.
Етар, кечалари фироқ чўлида
Алам достонларин
шивирлаганим.
Етар, қийноқларга дучор
бўлганим,
Етар, дашномларда тирик
ўлганим!

Асарда муваффақиятли чиққан томонлар билан бирга, унда айрим камчиликлар ҳам бор. Асарнинг бу баъзи юпун ерлари тўғрисида авторга ўз мулоҳазаларимизни айтиб ўтсак, фойдадан холи бўлмайди.

Поэмада Нигор образи тўлақонли чиққан, лекин унинг қаршисида Жўрақул образи анча хира ва зўрма-зўраки ишлангандек туюлади. Бу образда кемтиклик бор. Жўрақул кўкдаги тўзиб кетган булутлардай унда-бунда кўринади, кўринганда ҳам асар динамикасига, воқеалар оқимига таъсир қиладиган ҳаракатлар қилмайди.

Автор Жўрақулни революционер даражасига кўтаришга интилган, лекин бу яхши ниятлигича қолган. Сибирга кетаётганида, вагонда Ленин номини эшитгандан кейингина кураш моҳиятини, ҳаёт ва эрк нималигини тез тушуниб олиши жуда ғайри табиийдир. Ленин ҳақида бошланган тасодифий суҳбат ўрнига атоқли революционер «Семён чилангар» Ленин ҳақида, партиямиз ҳақида ўзи суҳбат қилиб, Жўрақулнинг дунёқарашини ўзгартиришга ижобий таъсир кўрсатганида, бу образ реал ва таъсирли чиққан бўлур эди. Шунингдек рус революционери Семён чилангар образи тўлдирилиши ва конкретлаштирилиши лозим.

Асарда баъзан фикрни қайта-қайта бошқа либосларга ўраб қайтариш нуқсони учрайди. Айниқса кириш ва биринчи бобдаги қимор ҳақидаги сатрларни ихчамлаштирилса ёмон бўлмайди. Поэманинг тўртинчи бобида берилган воқеа Жўрақулнинг фикрий шаклланишида унчалик ижобий роль ўйнагани сезилмайди. Қўзғолон тасвирлангандан кейинги бобларда Жўрақул яна бамайлихотир мардикорчилигини қилаберади. Шунинг учун ҳам бу боб тарихни қуруқ қайд қилишдан иборат бўлиб қолган, бу боб асардан чиқарилса мазмунга путур етмайди.

Султон Акбарийнинг «Гирдоб» поэмаси юқорида қайд этилган жузъий камчиликларидан қатъий назар шоир ижодида катта воқеадир. Автор ўзбек санъати ва адабиёти декадаси муносабати билан бу йирик поэтик асарни яна кўриб чиқиб, уни мукаммаллаштиришига умид қиламиз.

Ёнғин МИРЗА.

[1] Султон АКБАРИЙ. «Гирдоб». Поэма. «Шарқ юлдузи» журнали 1957 йил, 7 сон.

ЯҚИН ВА ЎРТА ШАРҚДА ОСОЙИШТАЛИК ЎРНАТИЛСИН!

☆ ☆ ☆

Н. С. Хрушчев билан Д. Эйзенхауэр, Г. Макмиллан, Ш. де Голль ва Ж. Неруиинг бир-бирларига юборган мактублари

23 июлда СССР Министрлар Совети раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев АҚШ президенти Д. Эйзенхауэрга Буюк Британия бош министри Г. Макмилланга, Франция республикаси министрлар советининг раиси Ш. де Голльга ва Ҳиндистон бош министри Ж. Неруга мактублар юборди. Н. С. Хрушчев ўз мактубларида Яқин ва Ўрта Шарқдаги аҳволни Хавфсизлик Кенгаши доирасида муҳокама қилмоқ учун ҳукуматлар бошлиқларининг кенгашини чақиришга Совет ҳукуматининг рози эканлигини билдирди.

Ҳукуматлар бошлиқларининг Хавфсизлик Кенгаши доирасида кенгаш чақириш керак, деган таклиф АҚШ президентининг, Буюк Британия бош министрининг ва Франция министрлар совети раисининг 22 июлда Н. С. Хрушчевга унинг 19 июлдаги мактубига жавобан юборган мактубларида айтилган эди. «Хавфсизлик кенгаши, — дейилган эди Д. Эйзенхауэрнинг жавоб мактубида, — сизнинг нотангизда кўрсатиб ўтилган проблемаларнинг баъзи бўлаклари билан ҳозир шуғулланиб турибди. Агар сиз ёки биз тинчлик манфаатларини кўзлаб, бу проблеманинг ёки бўлак проблемаларнинг бошқа жиҳатлари билан дарҳол шуғулланиш керак деб ҳисоблаcак, у ҳолда ҳар қайсимиз Хавфсизлик Кенгашида кўриб чиқмоқ учун қўйиладиган масалалар доирасини кенгайтиришимиз мумкин.

Бундан ташқари, Уставга асосан, ҳукумат аъзолари, шу жумладан ҳукуматларнинг бошлиқлари ва ташқи ишлар министрлари Хавфсизлик Кенгашида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти аъзоси бўлган давлатнинг вакили бўлиб қатнашишлари мумкин. Агар бу хилдаги мажлис ўтказиш ҳамма учун матлуб бўлса, у ҳолда АҚШ тартиблаштирилган бундай процедурага қўшилади».

СССР Министрлар Совети раиси Н. С. Хрушчев ўзининг 23 июлдаги мактубида Д. Эйзенхауэрга жавоб бериб, бундай деб ёзади: «Яқин ва Ўрта Шарқ районида кескинлик туғдирган ва тинчликка таҳдид вужудга келтирган сабаблар ҳақида ҳозирги вақтда мунозара қилиб ўтиришни истамаган бўлур эдик. Совет ҳукуматининг мана шу масалаларнинг ҳаммасига доир нуқтаи назари менинг 19 июлдаги мактубимда айтиб ўтилган».

«Совет ҳукумати, — дейилади Н. С. Хрушчев мактубида, — умумий тинчликка бўлган таҳдид ҳозирги вақтда шу қадар жиддийлашиб кетдики, битимга келишни фақат узоқлаштириб юборишигина мумкин бўлган мунозарага вақт сарфламай, жаҳон миқёсида конфликт бошланиб кетишининг олдини олмоқ учун мумкин бўлган ва энг ошиғич чораларнинг ҳаммасини кўриш зарур, деб ҳисоблайди».

Мактубда айтиладики, Совет ҳукумати тинчликни сақлаш манфаатлари йўлида ошиғич чоралар кўриш зарурлигини ҳисобга олиб, ҳозирги ҳолда ҳукумат бошлиқларининг учрашиш шакли ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлолмайди, деб ҳисоблайди. Ҳукуматлар бошлиқларининг Хавфсизлик Кенгаши доирасида кенгашини чақириш ҳақида Буюк Британия бош министри Макмиллан жаноблари томонидан айтилган мулоҳазалар Совет ҳукуматига мақбулдир. Энг муҳими шуки, тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашга ёрдам бера оладиган, Яқин ва Ўрта Шарқ районида осойишталик ўрната оладиган ҳамда давлатлар ўртасидаги муносабатларда бўлган кескинликни камайтиришга ёрдам бера оладиган тўғри қарорга мумкин қадар тезроқ келмоқ учун бу учрашув имкон борича барвақтроқ ўтказилиши керак.

«Ҳозирги ҳолда, — дейилади мактубда, — Хавфсизлик Кенгашида одатдаги кундалик масалаларни эмас, балки тинчликни сақлаш ва хавфсизликни таъминлаш нуқтаи назаридан алоҳида аҳамиятга эга бўлган масалаларни муҳокама қилиш тўғрисида гап бораётганлиги сабабли, биз бу ҳолда Хавфсизлик Кенгашининг ишида қатнашиш учун Ҳиндистонни — тинчликни мустаҳкамлаш йўлида курашаётган давлат деб ҳамма эътироф қилган ва Осиёнинг жуда йирик мамлакати бўлган Ҳиндистонни жалб қилиш фойдали бўлур эди, деб ҳисоблаймиз».

Мактубда айтиладики, Буюк Британия бош министри, Франция республикаси министрлар советининг раиси, Ҳиндистон бош министри ва АҚШ президенти Хавфсизлик Кенгаши махсус мажлисининг ишида шахсан қатнашишга розилик берганликлари сабабли Совет Иттифоқи шу мажлисга СССР Министрлар Совети раисини вакил қилиб юборади. Мазкур беш буюк давлат ҳукуматлари бошлиқларининг иштироки билан Хавфсизлик Кенгашида масалаларни муҳокама қилишга манфаатдор араб давлатларининг ҳукуматлари жалб қилиниши лозим.

Совет ҳукумати Хавфсизлик Кенгашида бундай ишни 28 июлда Нью-Йоркда бошлашни таклиф қилади.

Н. С. Хрушчевнинг Г. Макмилланга, Ш. де Голльга ва Ж. Неруга юборган мактубларида ҳам айнан шундай таклифлар бор. (ТАСС).

☆

ЯПОНИЯ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ VII СЪЕЗДИ ОЧИЛДИ

ТОКИО, 23 июль. (ТАСС). Бугун Токиода Япония Коммунистик партиясининг VII съезди очилди. Съезд партиянинг VI съезди ўтказилганидан буён ўтган ўн йил ичида Коммунистик партия фаолиятининг якунларини муҳокама қилади.

Накано зали қизил байроқлар, Маркс, Энгельс, Ленининг, Япония Компартияси раҳбарлари Катаяма ва Токудаларнинг портретлари билан безатилган.

Япония Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Носака гулдурос қарсаклар остида партиянинг VII съездини очиқ деб эълон қилади.

Бир қанча қардош коммунистик ва ишчи партияларнинг табрикномалари ўқилади.

Съездда Япония социалистик партиясининг табрикномаси ҳам ўқилди. Мамлакатдаги кўпгина демократик ташкилотларнинг вакиллари съездни табрикладилар.

Делегатлар кечки мажлисда Япония Компартияси Марказий Комитетининг сиёсий докладини тингладилар. Япония Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Носака доклад қилди.

Кечқурун съезд залига КПСС Марказий Комитетининг аъзоси М. Б. Митин ва КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, «Правда» газетасининг бош редактори П. А. Сатюковлардан иборат бўлган ва ҳозиргина Совет Иттифоқидан келган КПСС делегацияси кириб келади. Съезд делегатлари совет коммунистларининг вакилларини давомли қарсаклар ва «Яшасин Совет Иттифоқи Коммунистик партияси» деган табрик хитоблари билан кутиб оладилар.

Япония Коммунистик партияси VII съездининг бугунги мажлисида Америка ва Англия империалистларининг Ливан ҳамда Иорданиядаги агрессиясига қарши резолюция қабул қилинди.

ХОРАЗМ САНЪАТКОРЛАРИНИНГ СПЕКТАКЛИ

Хоразм областъ давлат музикали-драма театри декадага пухта тайёргарлик кўриб, икки янги пьесани саҳнага қўйди ва уни пойтахт томошабинлари кўригидан ўтказиш учун Тошкентга гастролга келди. Хоразмлик санъаткорлар тайёрлаган спектаклнинг бири «Маърифат қурбонлари», иккинчиси «Ғариб ошиқ ва Шоҳсанам» асарларидир. Кеча ва ўтган куни бу икки спектаклни Тошкент томошабинлари кўрдилар.

Хоразмли талантли шоир Эгам Раҳимнинг «Маърифат қурбонлари» пьесаси Ленин комсомолининг шонли 40 йиллигига бағишланган бўлиб, унда хоразм меҳнаткашларининг биринчи навбатда область комсомол-ёшларининг Совет ҳокимияти ўрнатилган дастлабки йилларда ўтган жанговар ҳаёти ҳикоя қилинади.

Пьеса автори, шунингдек режиссер А. Отақулов ҳамда театр коллективи Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш, илм маърифат эгалари бўлиб, халққа, Ватанга садоқатли хизмат қилиш учун Москвада ўқишга отланган ва бу йўлда бир тўда разил босқинчилар қўлида нобуд бўлган 22 баҳодир ёш совет ватанпарварининг ёрқин образларини яратишга ҳаракат қилганлар. Шунингдек пьесада қора кучлар-ўлаётган, эксплуататорлар синфининг жирканч сарқитлари ҳам намоён бўлади.

4 пардали 7 кўринишли бу музикали драмада театрнинг деярлик ҳамма асосий ижодий кучи қатнашади. Унда ЎзССР халқ артистлари Ваҳобжон Фаёзовни Хоразм Компартияси марказиоми секретари Қодиров, Султонпошша Раҳимовани болалар уйи тарбиячиси, актив комсомол, гўзал Норжон ролида кўрамиз. Шунингдек спектаклда эсда қоладиган бир қанча образлар яратилган.

Спектаклда артистлардан А. Жуманиёзов — Омон, С. Камолов — Матёқуб қотма, Қ. Бойжонов — Матжон пойтун, Ҳ. Хўжаев — Қўчқор ролларини, шунингдек ЎзССРда хизмат кўрсатган артистлардан К. Раҳимов — руҳоний Олланазар, М. Раҳимов — Хива бойларидан Шокир, К. Исмоилов — собиқ юзбоши Сафар образларини муваффақиятли ижро этганлар.

Спектаклдаги оммавий саҳналарда хоразм халқ ўйинлари ва ашулалари ижро этилади, картиналарда ўша бўронли даврни акс эттирувчи декорациялар тайёрланган. Бу ишда композиторлардан А. Отажонов, Р. Оллаберганов, балетмейстер — ЎзССРда хизмат кўрсатган артист К. Раҳимов ва рассом Л. Абдуллаеваларнинг ижодий хизматларини алоҳида кўрсатиб ўтиш керак.

Театр коллективининг Тошкентдаги гастроли, уларнинг декадага атаб тайёрлаётган репертуарлари учун катта синовдир. Декадага тайёргарлик кўришда театр коллективига янги ижодий муваффақиятлар тилаймиз.

Н. ЭГАМНАЗАРОВ.

Суратда: III кўринишдан Норжон — ЎзССР халқ артисти С. Раҳимова, Омон — артист А. Жуманиёзов.
С. Коган фотоси.

АРАБ МУСУЛМОНЛАРИ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОНДА БЎЛИШИ

Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари Диния назоратининг таклифига мувофиқ, Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Бирлашган Араб Республикаси мусулмонлари делегацияси 24 июлда Тошкентдан Москвага жўнаб кетди. Бирлашган Араб Республикаси Сурия районининг бош муфтиси Муҳаммад Абу Юсер Абиддин делегацияга бошчилик қилади.

Меҳмонлар мачитларда ва мадрасаларда бўлдилар, тарихий ёдгорликлар билан танишиб чиқдилар, Ўзбекистондаги саноат корхоналари, колхозлар, маданий-оқартув муассасаларини бориб кўрдилар.

Абу Юсер Абиддин Тошкентдан жўнаб кетиш олдидан матбуот ва радио вакилларига баёнот берди. У буржуа пропагандасининг Совет Иттифоқида мусулмонлар таъқиб этилмоқда, деб тарқатаётган туҳматдан иборат уйдирмаларини қатъий рад этди. Баёнотда совет халқининг хўжалик ва маданий қурилишда эришган муваффақиятларидан зўр хурсандчилик изҳор қилинади, араб ва совет халқлари ўртасидаги дўстлик бутун дунёда тинчлик манфаатлари йўлида тўхтовсиз ривожланиб, мустаҳкамланиб боради, деб қаттиқ ишонч билдирилади. (ЎзТАГ).

Ишчан медицина ходимлари тақдирланди

КАЛИНИН, (**«Тошкент ҳақиқати» мухбиридан**). Яқинда район соғлиқни сақлаш бўлими ва медицина ходимларининг кенгаши бўлди. Кенгашда меҳнаткашларга медицина хизматини янада яхшилаш масаласи муҳокама қилинди.

Кенгаш охирида медицина хизматини яхшилашда намуна кўрсатиб ишлаган 25 киши колхоз правлениелари номидан соат, радиоприёмник ва бошқа қиммат баҳо буюмлар билан мукофотланди. Булар орасида ишчан медицина ходимларидан Ҳасанов, Каримов, Ҳожибоев, Хўжаева ва бошқа ўртоқлар бор.

СУД ЗАЛИДАН

Ўғрилар жазоланди

П. Олейников, К. Степанов ва Т. Петровалар илгари ўғирлик қилганликлари учун тўрт марта қамалиб чиққанлар. Лекин шунга қарамай, улар ҳалол меҳнат қилиш ўрнига яна ўғирлик билан шуғулланиб келганлар.

Бу ўғрилар Ленинграддан Тошкентга келадилар ва бу ердан Янгийўл шаҳрига бориб ўз «иш»ларини давом эттирадилар. Яқинда улар Янгийўл савдо бўлимига қарашли 8-саноат моллари магазинини тешиб, у ердан 50 минг сўмлик қимматбаҳо молларни ўғирлайдилар ва Тошкент бозорида сотаётган пайтларида милиция ходимлари томонидан қўлга олинадилар.

Янгийўл шаҳар биринчи бўлим халқ суди бу ўғриларнинг жиноий ишини кўрди ва уларнинг ҳар бирини 15 йил муддат билан қамоқ жазосига ҳукм қилди.

АМЕРИКА ТАНКЛАРИ ИСРОИЛГА ЮБОРИЛМОҚДА

ДАМАШҚ, 22 июль. (ТАСС). «Аннур» газетасининг билдиришича, АҚШнинг ҳарбий транспорт кемалари Американинг ўртача катталикдаги бир қанча танкларини Исроилнинг Ақаба кўрфазидаги Эйлат портига олиб келганлар.

АНГЛИЯ-АМЕРИКАНИНГ ЎРТА ШАРҚДАГИ АГРЕССИЯНИ КЕНГАЙТИРИШ ПЛАНЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК, 23 июль. (ТАСС). «Нью-Йорк геральд трибюн» газетаси ўз обзорчиси Жозеф Олсопнинг мақоласини босиб чиқарди. Мақолада Англия-Американинг Ўрта Шарқдаги агрессияни кенгайтириш планлари очиб ташланган.

Олсопнинг айтишича қараганда, Англия ташқи ишлар министри Ллойд американликлардан «зарур бўлиб қолган тақдирда» инглиз қўшинларининг нефть конларига бой бўлган Кувайт ва Катар районларини оккупация қилишини қўллаб-қувватлашни илтимос қилган. Обзорчи, Даллес бу соҳада инглизларга ёрдам кўрсатишга «камида тўртдан уч даража розилик берди» деб ёзади.

Олсопнинг яна айтишича, Қўшма Штатлар Саудия Арабистонида нефть конлари кўп бўлган Алхоса районини оккупация қилиш планини тузмоқдалар.

АМЕРИКА ҚЎШИНЛАРИНИ ЛИВАНГА ТУШИРИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

БАЙРУТ, 23 июль. (ТАСС). Америка Қўшма Штатлари ҳарбий ҳаво кучларининг транспорт самолётлари кеча Америка қўшинларининг янги бўлинмаларини Ливанга туширишни давом эттирдилар. Бундан ташқари, Байрут портида учта денгиз транспорт кемасидаги ҳарбий анжомларни бўшатиб олиш кутилади. Кеча портга америка авианосеци келди.

ЧЕТ ЭЛ РАЗВЕДКАЧИ САМОЛЁТИ ДАМАШҚ РАЙОНИ УСТИДА ПАЙДО БЎЛДИ

ДАМАШҚ, 23 июль. (ТАСС). Бирлашган Араб Республикаси I армияси қўмондонлигининг вакили матбуот вакилларига қуйидагиларни айтди: Кеча Ливан томонидан пайдо бўлган «душман разведкачи самолёти» туш пайтида Дамашқ райони устидан учиб ўтди. Чегарани бузиб ўтган самолёт зенит артиллериясининг ўт очиши натижасида қочишга ва Ливан томонига қараб йўл олишга мажбур бўлди.

АНГЛИЯ ЛИВИЯГА ҚЎШИН ТУШИРИШНИ ДАВОМ ЭТТИРМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК, 23 июль. (ТАСС). Юнайтед Пресс Интернейшнл агентлигининг мухбири Бенғози (Ливия)дан берган хабарида, бугун бу ерга инглиз пиёда аскарлар полки туширилганлигини айтади. Мухбирнинг сўзига қараганда, бу полк Англиянинг Яқин ва Ўрта Шарқдаги ҳарбий кувватини кучайтириш мақсадида Бенғозига келтирилган.

Қоҳирада оммавий митинг

Бирлашган Араб Республикаси Президенти Носир катта нутқ сўзлади

ҚОҲИРА, 23 июль. (ТАСС). Мисрда 1952 йилда бўлиб ўтган революцияга 23 июлда олти йил тўлади. Шу кунни нишонлаш юзасидан Бирлашган Араб Республикасининг пойтахти Қоҳирада жуда катта митинг бўлди. Шаҳарнинг республикада энг катта деб ҳисобланган майдонига неча юз минглаб киши тўпланди. Байрам митингида қатнашиш учун Бирлашган Араб Республикасининг бошқа шаҳарлари ва вилоятларидан делегациялар, шунингдек Ироқ Республикасининг ҳукумат делегацияси ва бошқа араб мамлакатларидан меҳмонлар ҳам келдилар.

Митингни Бирлашган Араб Республикаси миллий иттифоқининг бош секретари Анвар Садат очди. Ироқ делегациясининг бошлиғи Мустафо Али ва Ироқ Республикасининг маориф министри Жаббор Умар нутқ сўзлаб, эркесвар ироқ халқи номидан Бирлашган Араб Республикаси халқини табриклади. «Ироқ халқи, — деди Жаббор Умар, — чет эл зулми кишанларини парчалаб ташлади ва империалистларнинг агентларидан қутилди. Ироқ Республикаси эркесвар араб мамлакатлари билан бир қаторда турибди. Ироқ империализмнинг чет эл ҳарбий пактларига тортиш йўлидаги уринишларига ҳеч қачон йўл қўймайди».

Шундан кейин Бирлашган Араб Республикасининг Президенти Гамол Абдил Носир катта нутқ сўзлади. Бугун бизда, деди у, икки томонлама байрамдир. Биз бугун Миср революцияси кунини — 23 июлни ва 14 июль — Ироқ революциясини нишонламоқдамиз. Ана шу ҳар иккала воқеа бир-бирини тўлдиради.

Носир сўзини давом эттириб қуйидагиларни айтди: Империализм арабларни ўз ҳукмронлигида сақлаш учун арабларнинг курашидаги бирликни бузишга уриниб кўрган эди. Аммо араблар ўзларини бир-бирларидан ажратиб юборишларига йўл қўймайди.

Араб халқлари, деб сўзини давом эттирди президент, ҳеч кимга душманлик назари билан қарамайдилар ва тенглик принциплари асосида барча мамлакатлар ҳамда халқлар билан дўст бўлишни истайдилар. Халқаро ҳамкорлик ва тинчлик — бизнинг мақсадимиздир. Биз, ҳамма учун тинчлик бўлишини истаймиз. Биз, блокларда қатнашмаслик ва позитив бетарафлик сиёсатини ўтказамиз.

Гамол Абдил Носир Москвада Н. С. Хрушчев билан олиб борган музокараларига тўхталиб ўтди.

Биз, деди президент, ҳозирги халқаро вазиятни, шунингдек араб мамлакатларига қарши агрессияни тўхтатиш ва араб давлатларининг хавфсизлиги ҳамда мустақиллигини сақлаш учун керакли тадбирларни муҳокама қилдик. Биз, тинчликни сақлаш манфаатларини кўзлаб ҳаракат қилдик. Бизнинг музокараларимиз самимий руҳда ўтди.

Президент Носир Бирлашган Араб Республикаси Совет Иттифоқининг юксак доирада кенгаш чақириш тўғрисидаги таклифини қувватлайди, деди.

Биз, деб таъкидлади президент, шайланиб турибмиз. Ироққа қарши ёки Бирлашган Араб Республикасининг бирор қисмига қарши қилинадиган ҳар қандай агрессия барча араб халқлари қатнашадиган курашга айланади.

Дунё ҳозирги пайтда икки нарсадан бирини, яъни тинчликни ёки вайронгарчилик келтирувчи урушни танлаб олиши керак. Биз ўзимизнинг бутун кучимизни тинчликни сақлашга сафарбар қиламиз, аммо бизга қарши қилинадиган ҳар қандай агрессияни даф қилишга доим тайёрмиз.

Президент Носирнинг нутқи гулдурос қарсаклар билан кўп марта бўлиниб турди.

АРАБ МАМЛАКАТЛАРИ ИТТИФОҚИ СЕКРЕТАРИАТИНИНГ МУРОЖААТИ

ҚОҲИРА, 23 июль. (ТАСС). Араб мамлакатлари иттифоқи секретариати иттифоқида аъзо бўлган давлатларга мактублар юборди. Араб мамлакатлари иттифоқи секретариати бу мактубларда уларни «Яманнинг чет эл агрессиясига қарши олиб бораётган адолатли курашини қўллаб-қувватлаш»га чақирди.

Бу мактубларда Англиянинг Яманга қарши агрессияси қораланади ва инглиз қўшинлари Яманнинг жанубий чегаралари яқинига ҳали ҳам тўпланаётганлигига эътибор берилади.

ИРОҚ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ҚОҲИРАГА КЕЛДИ

ҚОҲИРА, 23 июль. (ТАСС). МЕН агентлиги билдиради: Ироқ Республикасининг юстиция министри Мустафо Али бошчилигидаги ҳукумат делегацияси кеча Қоҳирага келди. Делегация составида жамоат ишлари ва коммуникациялар министри Саад Али, маориф министри Жаббор Умар, қишлоқ хўжалик министри Рашид ал-Ҳаж Маҳмуд, подполковник Абдил Ваҳоб Амин, майор Козим ал-Фарраилар бор.

— Биз Ливанда яшаётган америкаликларни қўриқлаётибмиз!
— Улар у ерда жуда кам-ку ахир.
— Биз у ерга яна юборамиз да!

Е. Шчеглов ишлаган расм.

Қаҳрамон шаҳар ҳимоячиларига мукофот топширилди

Улуғ Ватан урушининг оғир йилларида Ленинград меҳнаткашлари ўз она шаҳарларини энг оғир азоб-уқубатларга бардош бериб ҳимоя қилган эдилар.

Ленинград шаҳрининг 250 йиллиги муносабати билан қаҳрамон шаҳарнинг кўпгина мудофаачилари ҳукумат орден ва медаллари билан мукофотландилар.

Яқинда пойтахтимиздаги Тельман номли маданият ва истироҳат боғининг ёзлик театри биносида Куйбишев район ижроия комитети тантанали йиғилиш ўтказди.

Йиғилишга уруш даврида Ленинград ҳимояси учун курашган ва ҳозир Тошкентда яшаб турган кўпгина ленинградликлар таклиф қилинди. Район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Парфенов уларга СССР Олий Совети Президиуми номидан Ленинград шаҳар ижроия комитети уларни «Ленинграднинг 250 йиллигига» медали билан мукофотлаганлигини билдирди.

Ўртоқ Парфенов йиғилиш қатнашчиларининг қарсаклари остида кечада ҳозир бўлган Ленинград ҳимоячиларига тантанали вазиятда мукофотни топширади. Улар бирин-кетин минбарга чиқиб мукофотни олар эканлар, партия ва ҳукуматимизга чексиз содиқ эканликлари ҳамда ватан ҳимояси учун доим тайёр эканликларини изҳор қилдилар.

Кечада 100 дан ортиқ кишига «Ленинграднинг 250 йиллигига» медали топширилди.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

25 ИЮЛДА

19.30 Саноат ходимлари учун ўзбек тилида эшиттириш.
19.50 Киножурнал.
20.00 Рус композиторларининг романслари.
20.40 Бадиий фильм — «Юрак хотираси».

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

КИНОТЕАТРЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРНИНГ ЁЗГИ БИНОСИДА — 25/VII кеч соат 9 да **Катта концерт**.

«РОДИНА» — кундуз ва кечқурун янги киноповесть **Сўнгги сабударлик**, кеч соат 10 да кенг экранли фильм **Ўн саккизинчи йил**.

«ВАТАН» — **Сўнгги сабударлик**.

«ИСКРА» (қишки) — кундуз ва кечқурун **Сўнгги сабударлик**, кеч соат 8-50 минут, 9-50 минут ва 11 да **Тентак**

«ИСКРА» (ёзги) — кенг экранли фильм **Уч денгиз оша** (1 ва 2- серия).

КАФАНОВ номли — янги киноповесть **Бир репортаж тарихи**,

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб соат 10 да **Мунна**, кундуз ва кечқурун **Икки онанинг ўғли**.

«ХИВА» — **Икки онанинг ўғли**.

«САЛЮТ» — **Азиз докторимиз**.

Кинофильмлар прокати Ўзбекистон конторасн

КИНОУСТАНОВКА ЭКРАНЛАРИГА
ЯНГИ КИНОПОВЕСТЛАР ЧИҚАРАДИ:

Миноралар устидаги байроқлар

А. С. Макаренко асарлари асосида ишланган.
Сценарий авторлари — **Г. Макаренко, И. Маневич.**
Постановкачи режиссёр — **А. Народицкий.**
Оператор — **Н. Слуцкий,**
Композитор — **Д. Клебанов.**
Ашула тексти автори — **Л. Козирь.**
Ролларда:
артистлардан **В. Емельянов, В. Судьин, К. Доронин, И. Милютенко, Р. Макогонова, А. Роговцева** ва бошқалар қатнашади.
Фильмни А. П. Довженко номли Киев бадиий фильмлар киностудияси 1958 йилда ишлаган

Шаҳар чироқлари ёқилди

В. Некрасовнинг «Жонажон шаҳарда» деган повести асосида ишланган.
Сценарий автори ва постановкачи режиссёр — **В. Венгеров.**
Оператор — **Г. Маранжян.**
Композитор — **О. Каравайчук.**
Ролларда:
Н. Погодин, Е. Добронравова, О. Борисов, Л. Алешникова, П. Усовниченко, Ю. Любимов, А. Соколов, В. Грудинин, Б. Аракелов, В. Воронин, А. Фрейндлихлар қатнашади.
Фильмни «Ленфильм» киностудияси 1958 йилда ишлаган.

2- Урицкий кўчаси, 4- тупик, 11- уйда турувчи **Ҳусан Шомуродов**нинг Чиғатой кўча, 14- тупик, 3- уйда турувчи Мастура Даминовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район, 1- участка халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, Чиланзор кўча, Журнальний проезд, 16- уйда турувчи **Шорасул Шоалиев**нинг Приморье ўлкаси, Чкалов район, Чкаловка қишлоғи, Сталин кўчасида турувчи Ольга Васильевна Жуковадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Фрунзе район, 4- участка халқ судида кўрилади.

Тошкентдаги
Баранов номли артелнинг
ҚАБУЛ ПУНКТИ
нақд пулга ва перечисление тартибида
ҳар хил катта-кичикликда
ТАНДИР ТАЙЁРЛАЙДИ
Адрес: Комсомол кўчаси, Фарҳод проезд, 10-уй (11, 8, 1, 4-трамвайнинг «Чорсув» остановкаси).

64-АВТОБАЗАГА
шоферлар
КЕРАК
Адрес: Тошкент шаҳар, Носиров кўчаси, 134-уй.

6-НОН ЗАВОДИГА
цех ишчилари
КЕРАК
Тошкент шаҳар, Собир Раҳимов кўчаси, Анҳор проезди, 19-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

РСФСР Қурилиш министрлигининг
«ЭЛЕКТРОЧАСОФИКАЦИЯ» ЎРТА ОСИЁ КОНТОРАСИГА
алоқа инженерлари ва техниклари, ҳар хил разрядли электромонтёрлар
КЕРАК
Адрес: Тошкент шаҳар, Чимкент кўчаси, 20-уй. Телефон — 34814.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136, Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040. 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135, Саноат ва транспорт бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 132. Секретариат — 29040. Эълонлар бўлими — 38142.

Р 05437. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. № Б-530.